

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 29
Rugpjūčio - August 8, 1986

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-ga nutarė reformuoti aukštojo mokslo įstaigas taip, kad jos daugiau atitiktų modernų pramonės ūkį ir atsiskaitytų siaurų specialybių mokymu.

Pagal JAV ir sovietų gydytojus apie 100,000 Černobyl katastrofos paliestų gyventojų turėtų būti mediciniškai sekami per visą jų gyvenimą, bet planus jų išsklaidymas visoj teritorijoj sekimą padarys neįmanomą.

JAV Los Alamos laboratorijai ir energijos departamentui pavyko surasti būdą išlydi 2.5 mylias gilumo į žemę įpumpuotą vandenį iki 350° F ir panaudoti elektros energijai gaminti ir pastatam šildyti.

Japonijos parlamento rinkimus laimėjus kraštą valdžiusiai liberalų partijai, dabartinis min. pirmininkas Yasuhiro Nakasone vėl parlamento buvo išrinktas ministeriu pirmininku.

Jordano karalius Hussein, nesutardamas su PLO pirmininku Yasir Arafat, uždarė visas Arafato vadovaujamas Al Fath įstaigas, bet paliko veikti PLO įstaigas.

Australijos parlamentas atmetė kairiųjų Darbo partijos atstovų siūlymą uždrausti branduolinius ginklus turintiems karo laivams įplaukti į Australijos uostus.

Nikaragvą ištiko didžiausia po sandinistų revoliucijos maisto krizė, kurią sukėlė privačių žemių savininkams uždėti suvaržymai.

JAV kongreso nariai per 1985 m. įvairiom užsienio kelionėm finansuoti išleido 4.76 mil. dol.

Zenevoj prasidėjo JAV ir Sov. S-gos pasitarimai 1979 m. tarp jų sudaryti branduolinių ginklų kontrolės sutarčiai peržiūrėti ir jos nuostatų pažeidimam aptarti.

Vietnamo komunistų partijos vadu, mirus Le Duan, buvo išrinktas senos gvardijos kietašparnis Truong Chinh.

Amnesty International gen. sekretorium vieton po 6 m. iš šio posto pasitraukiančio švedų žurnalisto Thomas Hammarberg buvo išrinktas tos organizacijos viršininkas anglas Ian Martin.

Izraelio ministerių kabinetui nutarus nieko nedaryti, gen. prokuroras Yosef Arish įsakė policijai prarasti kvotą apie vidaus slaptosios policijos vaidmenį dviejų palestiniečių teroristų nužudyme.

JAV pasiuntė į Boliviją transporto lėktuvą, 6 malūnsparnius ir apie 100 karių padėti vietos policijai ir armijai kovoti su kokaino gamyba ir prekyba.

JAV pasiskundė Izraeliui, kad į Jeruzalę atvykę JAV piliečiai arabai yra be reikalo varginami: iš jų atimami užsienio pasai ir išduodami pažymėjimai, kad jų pasai yra laikomi aerodromo policijoj.

Britanija susitarė su Sov. S-ga dėl Rusijos caro paskolos lakštų išpirkimo. Pagal sutartį abi pusės atsikabina piniginių ieškinių, atsiradusių dėl buvusio karo, o Britanija sutinka išmokėti Sov. S-gai apie 4 mil. dol. už nusavintus caro ambasados Britanijoj fondus ir Sov. S-ga pasižada išpirkti iš Britanijos piliečių caro paskolos lakštų už 67.7 mil. dol.

Nikaragvos vyriausybė patvirtino, kad ji yra gavusi iš Sov. S-gos 15 karinių malūnsparnių.

PUZONAS KVIČIAMAS PRANEŠINĖTI IŠ okupuotos Lietuvos "Aušros" Nr. 48 (88)

(Tęsa iš praeito numerio)

Matydamas, jog aš dar vis nesutinku su jo reikalavimais, saugumietis nukreipė kalbą į kitus dalykus. Teiravosi, ar klausau "šmeižikiškų" Vatikano, "Laisvės" ir "Amerikos balso" laidų. Atsakiau, kad kartais paklausau. Kiek įmanydamas saugumietis juodino Vatikaną ir popiežių. Po ilgų klausinėjimų jis pareiškė:

— Mums reikalingas tik tavo pasižadėjimas raštu, jog būsi lojalus Tarybų valdžiai. Tu pats suprask, kad menkas malonumas man su tavim čia ginčytis ir leisti veltui laiką. Todėl susitarkim taip: imk popieriaus lapą ir rašyk, ką aš tau padiktuosiu. Tik tuomet aš garantuoju tavo įstojimą į kunigų seminariją.

— Ne, nerašysiu! Užteks to, kad pasikalbėjome. Aš noriu tik vieno: būti geras kunigas ir tuo pačiu pavyzdingas pilietis. Tik ne išdavikas. Manau, kad neverta vėl iš naujo įrodinėti.

— Tuomet apie įstojimą į seminariją nė negalvok! — šaukė saugumietis Vincas. — Galėsi sau ir toliau per visą gyvenimą tampyti lentpjūvėje lentas. Tu nemanyk, kad tik ant tavęs vieno užsisėdome ir šito reikalaujame. Juk ir klierikai, ir kunigai gyvenate tarybinėje visuomenėje, todėl turite skaitytis su valstybiniais reikalavimais.

— Bet juk Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir įstojimas į seminariją turi priklausyti nuo seminarijos rektoriaus ar vyskupo, o ne juo jūsų — bandžiau jam aiškinti.

— Kas tau pripompavo tiek daug antitarybinės dvasios? Tu j a u spėjai susidėti su kunigais ekstremistais ir nori jų pėdomis sekti! Ne, taip nebus! Apie seminariją tuomet užmiršk visiems laikams ir niekada nesvajok, kad priėmimas į seminariją nepriklausys nuo valstybės. Savo atsakymu tu nieko nepagądinsi, tik pakenksi pats sau ir Bažnyčiai. Nesikarščiuok, vadovaukis savo protu, o ne pamokymais! — piktai mokė saugumietis.

— Kartais neužtenka žmogiškosios išminties. Geriausia klausyti savo sąžinės ir Dievo balso, — atsakiau jam.

— Jei visada paisysi tos sąžinės išvedžiojimui — pražūsi, gyvenime nieko nepasieksi. Tu tik geriau pasižiūrėk į vyresniųjų kunigų gyvenimą ir pamatysi, kad jie mažai paisy, ką liepia sąžinė, o gyvena kaip jiems geriau. Mes tau garantuojame pukią ateitį, padėsime iškilti į hierarchus, galėsi dirbti didesnėje parapijoje, išvažiuosi į užsienį, jei tik būsi protingas. Tad rašyk pasižadėjimą ir viskas bus gerai. Išsiskirsime kaip geriausi draugai. Kitaip teks visą gyvenimą pyktis. Ir apie savo tėvus, brolius ir seseris pagalvok, kad gali jiems pakenkti. Kada nors tu pats man dėkosi, kad gerai patariau — įtikinėjo saugumietis Vincas.

Išsvargintas beveik tris valandas trukusio "smegenų praplovimo", norėdamas greičiau juo nusikratyti ir labai trokšdamas būti kunigu, per savo žioplumą sutikau pasirašyti pasižadėjimą būti lojalus ir teikti valstybės saugumo organams informaciją apie antitarybinius išsišokimus seminarijoje. tai padariau ne savo noru, bet tik verčiamas mora-

linės prievartos, kurią panaudojo saugumietis Vincas Platinskas. O prievarta bet kokį dokumentą daro negaliojantį, nes nėra laisvo apsisprendimo.

Išsiskiriant Vincas pareiškė, kad iki seminarijos mokslo metų pradžios dar teks keletą kartų su juo susitikti, nes gali iškilti kokių nors neaiškumų. Be to, užtikrino neabejotiną mano priėmimą į seminariją jam tarpininkaujant per Religijų reikalų įgaliojintį Tumėną. Sekantį susitikimą nurodė, berods, liepos 19 d. Alytuje prie "Dzūkijos" viešbučio. Apie pokalbį uždraudė kam nors pasakoti.

Nurodytą dieną apie 16 val. saugumietis jau vaikštinėjo netoli viešbučio. Man atėjus pasakė, kad pokalbis vyks viešbučio antroje aukšte. Į viešbutį jis įėjo pirmas. Man liepė užteiti į nurodytą kambarį po keletos minučių, nes einančius kartu gali kas pastebėti. Susitikime saugumietis Vincas teiravosi, kas naujo, klausė, ar kam nors neišsipasakojau. Atsakiau, kad niekam. Įtikinėjau jį, kad sąžinė per visą tą laiką man nedavė ramybės dėl to pasižadėjimo. Prašiau tą pasižadėjimą sunaikinti, bet saugumietis pasakė, kad jo neturįs ir kad neverta dėl to jaudintis.

Toliau Vincas pasakė, kad man belieka parašyti savo autobiogra-

fiją, pasirinkus kokį nors slapyvardį. Visą žadėjo išsiųsti į Maskvą ir niekas apie tai nesužinos.

— Darykit ką norit, bet daugiau ką nors rašyti atsakau! Nusprendžiau, kad man su jumis eiti nepakeliumi. Kam aš turiu kankintis dėl savo sąžinės priekaištų.

— Tu tikrai kažkam viską išsipasakojai! Tikriausiai kam nors iš kunigų! Jei taip, tai bus ir jiems, ir tau blogai. Čia jau be kalėjimo neapsieisim. Juk tai paslapties išdavimas! Kaip iš tikrųjų yra? Svolachiau, tu, kalbėk! — piktai šaukė saugumietis.

Atsakiau, kad sąžinė neleidžia rašyti tai, kas priešinga mano įsitikinimams, kad mano autobiografiją jie ir taip gerai žino. Tada saugumietis dar labiau supykęs ėmė šaukti:

— Kiek aš su tavimi čia terliosisi ir aušinsiu burną? Aš tau jau ne kartą sakiau, kad, jei tu mums nedirbsi pagal tą pasižadėjimą, tai tavo likimas bus nepavydėtinas: būsi sunaikintas arba uždarytas į kalėjimą!

Šiame susitikime aš buvau iš laikytas apie tris valandas. Jaučiausi nerviška labai sukrėstas. Manydamas, kad gali blogai baigtis ir, norėdamas būti kuni-

(nukelta į 2 psl.)

"DARBININKO" KELIAS

Aktoriaus ir "Darbininko" redakcijos nario Vitalio Žukauskio apybraiža apie šio savaitraščio vystymąsi. Teksto pradžia skaityta sukaktuviniame vakare balandžio 13 Kultūros Židinuje.

14

"Darbininko" Nr. 32, 1915 gruodžio 3 rašoma iš Londono, Anglijos:

Šiandien gavau "Darbininko" No. 17. Tai jau trečią numerį gavau. Negaliu juo atsidžiaugti. Nors pas mane lankosi visokie laikraščiai — "D r a u g a s", "Žvaigždė", "Rygos Garsas", "Vienybė" ir tt., bet nei vienas taip nekaltbėjo į širdį, kaip "Darbininkas". Nei vieno nerandu taip gražiu ir naudingu laikraščiu, kaip "Darbininką". Ypač "Iš po darbininko plunksnos" rašteliai tinka. Nes juose darbininkas budinamas prie gražių pavyzdžių. Aš veliu ir patariu jį visiems Anglijos lietuviams patariu jį užsisakyti visiems. Turėsite tikrą savo draugą ir prietelį.

Eik drąsiai, "Darbininke", budink kiekvieno lietuvių dvasią, o tikrai darbininkai prie tavęs pasiliks. Meskim broliai, rėmę šlamštus ir nuodiję sau dvasią ir protą, liaukimės skaitę bedieviškus laikraščius. atidarykime duris "Darbininkui".

Aš stengsiuos platinti "Darbininką", kiek mano spēkos daleis.

Upelis

"Darbininko" Nr. 37, 1915 gruodžio 16 atsiliepiamas iš Pietų Amerikos.

Pasveikinimas iš Argentinos

Dagirdęs, jog Suvienytose Valstijose lietuvių sutvėrė tikrai darbininkišką organizaciją ant pamatų tinkamų lietuviams ir apie įsikūrimą laikraščio, kuriam duotas prakilnus vardas "Darbininkas", todėl visų pirmiausia naujam darbininkui — laikraščiui linkiu geros kloties ir

pasėkmingai darbuotis tarp darbo žmonių. Turiu vilties, jog naujas laikraštis "Darbininkas" nušvies lietuvių darbininkų vargingą padėjimą ir pasistengs vesti juos tiesos keliu.

Su šiuo linkėjimų laišku siunčiu prenumeratą. Jei galima, tai atsiųskite desėtką kitą ekzemplierių supažindinimui su Argentinijos lietuviams.

Turiu vilties, jog kiekvienas lietuvis pasistengs, kad jo grincią lankytų "Darbininkas". Su gilia pagarba, Buenos Aires.

S. Drotvinas

Bene įdomiausi pasisakymai apie naują laikraštį yra "Darbininko" nr. 10, 1915 spalio 14.

Pasveikinimas "Darbininkui"

Prietelių linkėjimai:

Darbo žmonės: — Gyvuok, "Darbininke", ilgiausį amžį, nešk mums apšvietą ir laimę krepšeli.

Intelligentai: — "Darbininke", būk visiems malonus, neušmiršk ir mūsų augštuosius stogus.

Kunigai: — Lai Dievas Augščiausias tau sveikatą teikia, o tavo dora žmonių dvasioj veikia.

"Draugas": — Mielas drauguži, gyvenkie, plėtokis, tarp darbo žmonelių plačiai tu šakokis. Neužmiršk draugų ir prietelių gerų.

"Žvaigždė": — Augščiausias pasaulį puikiai surėdė, žvaigždutėms Dangu apkašė, parėdė. Gražiausia iš žvaigždžių sau pasirink, darbo žmonelėms per amžius viltimi žibek.

"Pažanga": — Pasaulio trūkumus taisyk, žmonijos dvasią ir dorą gaivink.

"Katalikas": — A-a-a... ???!!!

Neprietelių pageidavimai.

Socialistai, laisvamaniai: — Perkūne, dievaiti, mušk piktąjį žaltį. Šis drįso, o, niekadėjais! visas mūsų idėjas sugriauti! Kad jis kiaurai žemę prasmėgtų!

"Keleivis": — Gegutė girioje griaudžiai — ku-ku, socialistai paliks be pūky. Nelabasis "Darbininką" pagimdė.

"Ateitis: — Visą nelabasis išpasakos. Mūsų šunybės žmonėms atskleis. Vardan žmonijos ir pirmėijijos "Darbininke" tylėk!

"Laisvė": Jezuitas! Kad jį kur kvarabas! Taip pikta, kad nebeištvėrdama, iš kailio išsineris. Ar tai gražu, ar padoru, taip dorai darbininkus mokinti.

Socializmo palaimintos dvasios, ura!... ura!... ant priešol!!!

"Naujienos": — "Ferfluchter, ganc gemakt...." br...r...r...r...kaip šalta." "Ich habe gedult...." šetonai kurkite ugnį, — nebeiškęsiu. Niekur

(nukelta į 2 psl.)

OLANDIJOJ APIE LIETUVĄ

Amsterdamo dienraštis "Handelsblad", Olandijoje, paskyrė beveik visą puslapį vienam pabėgėliui iš Lietuvos — Izaokui Kaplanui, kuris, įsikūręs Olandijoje, čia jau daugelį metų sėkmingai garsina Lietuvos vardą. Straipsnio autorė — viena žymiausių Olandijos žurnalistė, pasakodama Izaoko Kaplano biografiją, pateikia daug įvairių žinių apie Lietuvos praeitį ir dabartį, su užuojauta pavaizduoja jos likimą svetimose priespaudoje, primena kančių kelius, bet taip pat pabrėžia ir lietuvių tautos neblėstančią viltį susilaukti naujo atgimimo laisvėje ir nepriklausomybėje.

Vaidas iš maldų dienos už Lietuvą, Doylestown, Pa. Maldos diena buvo birželio 14. Ji buvo aprašyta Darbininke birželio 27, nr. 25, 5 psl. Priekyje vienuolis neša kryžių, už jo nešamos Amerikos, Lietuvos ir Lietuvos vyčių vėliavos, toliau nešamas lietuviškas aukštas kryžius, šv. Kazimiero paveikslas. Nuotr. Lietuvių Informacijos Centro

Birželio 14 Doylestown, Pa., buvo surengta maldos diena už Lietuvą. Procesijoje eina vienuolės, nešamas Aušros Vartų altorėlis ir kitos vėliavos. Nuotr. Lietuvių Informacijos Centro.

Savaitės įvykiai

Privačios Citizens for Tax Justice organizacijos tyrimai parodė, kad iš 250 didžiųjų Amerikos korporacijų, 42 per 4 metus, turėjusios 6.9 bil. dol. bendro pelno, nemokėjo jokių federalinių mokesčių ir per tą laikotarpį iš valdžios gavo 2 bil. dol. anks-tyvesniaisiais metais permokėtų pajamų mokesčių.

Sov. S-gos kom. partijos politbiuras paskelbė, kad Černobyl katastrofa įvyko dėl jėginių vykdytų neautorizuotų ir menkai kontroliuojamų eksperimentų numatytų pataisymų metu. Dėlto iš pareigų buvo atleisti energijos ir elektrifikacijos ministerio pav. G. A. Šašarin, pirmasis mašinų statybos direktoriaus pav. Aleksandr G. Meškov ir tyrimų ir desaigno instituto direktoriaus pav. Ivan Y. Jemeljanov. Anksčiau buvo atleista ir daugiau aukštųjų pareigūnų, o trim yra keliamos kriminalinės bylos. Padaryti nuostoliai vertinami 2.7 bil. dol.

izraelis pademonstravo savo paties naujai sukurtą naikintuvą ir kovos lėktuvą, kurio pagaminiui JAV yra paskyrusios beveik 1 bil. dol.

Vatikanas ruošiasi nubausti dvi Notre Dame de Namur kongregacijos vienuoles Barbara Ferraro ir Patricia Hussey už tai, kad jos neatšaukė savo parašų po skelbimu, teigiančiu, kad R. katalikai gali nesutikti su Bažnyčios mokymu apie abortus.

Izraelio min. pirm.-kui Shimon Peres atvykus neoficialaus vizito pas Maroko karalių Hassan, Sirija nutraukė santykius su Maroku.

Prezidentas Reagan yra įsitikinęs, kad ūkinės sankcijos Pietų Afrikai labiausiai pakenks ten gyvenantiems juodiesiems, ir dėlto nesirengia jų skelbti. Jis pareikalavo, kad P. Afrikos vyriausybė nustatytų terminą, kada aparteido politika bus panaikinta, ir kad būtų paleisti politiniai kaliniai.

Ženevoj buvo susitiktę Europos R. katalikų Bažnyčios ir žydų vadai lenkių karmeličių vienuolyno įkurimui prie buv. Auschwitz koncentracijos stovyklos aptarti. Pasikeitus gana aštriais žodžiais, pasitarimas buvo nutrauktas. Žydai skundžiasi, kad vienuolyno įsteigimas prie stovyklos būsiąs įžeidimas stovyklos

IŠ OKUPTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— V. Žilinskaitės kūrybos varkas įvyko vidaus reikalų ministerijos kultūros rūmuose. Trumpu įžanginiu žodžiu ž y m i o s satyrikės ir humoristės kūrybą apžvelgė literatūros kritikas S. Lipskis. Nusipelnusių artistė A. Mackevičiūtė paskaitė keletą V. Žilinskaitės kūrinių. Rašytoja kalbėjo apie humorą literatūroje, išdėstė savo požiūrį į kūrybą. Susitikimą surengė Vilniaus miesto knygos bičiulių draugija.

— Kompozitorius Benjaminas Gorbulskis po ilgos ir sunkios ligos mirė liepos 14. Kompozitorius buvo gimęs 1925 rugsėjo 14 Kaune. Prasidėjęs antram pasauliniam karui, jis evakavosi į Gorkio miestą; tarnavo Sovietų Armijos gretose, vadovavo pučiamųjų orkestrui. Po karo studijavo kompoziciją ir 1958 baigęs Lietuvos valstybinę konservatoriją įsijungė į kūrybinę veiklą. B. Gorbulskis daug dėmesio skyrė sceninei muzikai, ypač operetės žanrui.

— "Literatūra ir menas", okupuotos Lietuvos Kultūros ministerijos ir rašytojų sąjungos organas, liepos 21 atšventė 40 metų veiklos sukaktį. Savaitraštį yra redagavę daygelis redaktorius.

— Vilniuje viešėjo Kaliningrado lėlių teatras. Jis parodė M. Volynec ir Z. Kisiakovos inscenuotą brolių Grimmų pasaką "Aukštiniai verpalai". Šio kolektyvo gastrolės Vilniuje tampa tradicinėmis. Lietuvos sostinės lėlininkai ateinantį sezoną ruošiasi pasirodyti Kaliningrade.

— Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose buvo iškilmingai įteikti diplomai 1985 metų valstybinių nukankintų žydų, o katalikai teigia, kad kontempliacinės kongregacijos vienuolės melsis už visus toj stovykloj nukankintus žmones.

Sov. S-goj atsiradusi nauja pagrindžio grupė, Socialistinio atsinaujinimo sąjūdis, pr. m. lapkričio 21 paskelbė 17 psl. dokumentą, siūlantį sovietų negevėm pašalinti įvesti Vakarų stiliaus demokratiją, panaikinti centrinę kontrolę, įgyvendinti spaudos laisvę, nutraukti disidentų persekiojimą ir leisti veikti kitokiai politinei organizacijai, kuri galėtų varžytis su komunistų partija dėl geresnių būdų su-
radimo socializmui statydinti.

literatūros ir meno premijų laureatams. Apdovanojimus įteikė Lietuvos valstybinių literatūros ir meno premijų komiteto pirmininkas kultūros ministras J. Bielinis. Jis pasveikino laureatus, palinkėjo jiems tolesnės kūrybinės sėkmės naujais ir brandžiais darbais turtinti meno lobyną ir estetinio auklėjimo uždavinius. Laureatų v a r d u padėkos žodį tarė vienas iš dokumentinių filmų "Laisvės kaina" ir "Meilė ir išdavystė" kūrėjų J. Lazauskas. Buvo taip pat įteiktos Lietuvos kultūros ministerijos S. Šimkaus, J. Švedo ir B. Dauguviečio ir kitos premijos.

— Už nuopelnus lietuvių muzikos memui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime

"DARBININKO" KELIAS

(tkelta iš 1 psl.)

nieto... Gal kas "gestorben...." Rods visi gyvi. Wilhelm, Wilhelm! meine geliebte Bruder, help!... "Darbininkas" socialistų "Darbą" prarijo... mums visiems galas. Kad jam kiaurai išbryrėtų. "Deutschland ueber alles, ueber alles."

"Neutraliteto" pasistebėjimai

"Lietuva": Dievaži, nepažįstu tamstelės. Sakaisi, esi katalikiškas "Darbininkas"! Ar tik neklysti?! Buvo vienas geras "Katalikas", bet tas jau žuvo, tai iš kurgi tamstelė galėjai atsirasti. Ar tik ne klerikalas?

"Vienybė Lietuvninkų" — Kaip matyti vyras geras. Ir iš stuomens ir iš liemens "stoinas". Gal sau gyvuoti, tik man į akis nelįsk.

Prietelių choras: — Lai gyvuoja "Darbininkas" mūs.

"AUŠRA"

(atkelta iš 1 psl.)

gu, nusprendžiau parašyti autobiografiją, pasirinkti slapyvardį, bet vykdyti negalvoju.

Pagaliau parašiau autobiografiją, tada saugumietis liepė pasirinkti slapyvardį. Kai ilgai nesugalvoju, jis pats pasiūlė "Vyturio" slapyvardį. Saugumietis liepė parašyti raštišką pasižadėjimą, kuriame nurodoma, kad bet kokius pranešimus, skirtus saugumui, pasirašysiu "Vyturio" slapyvardžiu. Visa tai irgi reikėsi išlaikyti paslapyje.

Susitikimo pabaigoje Vincas pareiškė, kad rugpjūčio 2 d. reikės susitikti Vilniuje. Davė namų ir telefono numerį.

Paskirtą dieną anksti rytą išvažiavau iš Alytaus į Vilnių. Susitikom prie "Gintaro" viešbučio. Čia jis vėl pirmas įėjo į paskirtą kambarį, o man liepė užėiti po kelių minučių.

Saugumietį Vincą domino mano laikysena. Klausinėjo apie mano pažintį su uoliais kunigais, jo vadinamais "ekstremistais". Teiravosi, ką aš girdėjęs apie ekskunigą Starkų, Sidabravo parapijoje metusį kunigo pareigas. Pastarąjį iškėlė kaip žmogų be vaidmainystės, suradusį tikrąjį kelią. Tuo tarpu kun. Alfonsą Svarinską, kun. Sigitą Tamkevičių, kun. Juozą Zdebskį ir kt. apibūdino kaip tarybinės santvarkos šmeižikus.

Šis susitikimas užsitęsė dvi valandas. Išsiskiriant kelionės išlaidoms Vincas davė 25 rb., prieš tai liepęs parašyti, kad iš saugumo komiteto aš einamiesiems reikalams paėmiau nurodytą sumą pinigų. Matydamas mano nerimą dėl sutikimo bendradarbiauti, saugumietis dar liepė man atvažiuoti į Vilnių po savaitės, t.y. rugpjūčio 9 dieną.

(Bus daugiau)

septyniadešimtųjų gimimo metinių proga kompozitorius, Lietuvos valstybinės konservatorijos profesorius, Lietuvos nusipelnęs meno veikėjas, Lietuvos liaudies artistas Julius Juozeliūnas apdovanotas Lietuvos aukščiausios Tarybos Prezidiumo garbės raštu.

— Maskvos leidykla "Plakat" išleido Leipciogo poligrafinkų paruoštą karikatūros darbų albumą "Satyra kovoje už taiką". Kūriniai jam atrinkti iš ketvirtosios tarptautinės parodos, kuri buvo Maskvoje dailės akademijos salėse. Albume atsiveria ryški kūrinių panorama. Įvairiose pasaulio šalyse dirbančius ir gyvenančius dailininkus vienija taikos ir draugystės siekis. Tarp 200 autorių darbų atspausiti trijų lietuvių karikatūristų E. Benecio, F. Samuko ir Z. Štano kūriniai.

S.L.K.

Socialistų ir laisvamanių duetas: — Mūsų laimė jau pražus.

Neutraliteto bosas: — Pasižiūrėsimė....

Šnipštukas

Redaktoriai naujojo laikraščio gerai žinojo tuometinę darbininkijos silpnę — palinkimą į alkoholiizmą, nuo kurio prasideda ir visokiausi kitokie vargai ir vargeliai, tai beveik nuo pat pradžių pradeda griežtą kovą su girtuoklyste.

"Darbininko" nr. 2 straipsnyje "Budinkime žmonių sąžines" sakoma:.... Mes milijonus kaip leidome taip ir leidžiam svaigalams, mes nesumažinome įvairių pasilinksminimų, o badaujančiai Tėvynei per išitus metus vos apie 30 tūkstančių tesumetėme.... Yra daugelis amžinų salinių vergų, kurie visą savo pelną į jį ir dabar tebeša. Yra ištisu net ir didelių kolonijų, kurių gyventojų didelė didžiama nieko pasaulyje daugiau nepripažįsta, kaip tik salitūnus, kuriems ir dirba ir tarnauja iki paskutinio lašo prakaito ir kraujo. Taip antai Shenandoah'ris, viena didžiausių mūsų kolonijų — per p. Šimkaus prakalbas, kurių klausė apie 600 žmonių — sumetė vos penkis dolerius su centais. Tuo tarpu tas Shenandoah'ris išlaiko arti 200 lietuviškų salitūnų.

"Darbininko" Nr. 3 tilpo straipsnis Šalin su svaigalais", kuriame rašoma: Mūsų bendradarbis F.V. pavadino alkoholį didžiausiu priešu darbininkų luomo. Ir kur-gi ne! Kas labiau mūsų brolius tamsius nuodija, pinigus vilioja ir tvirkino, jei ne svaigalai. Bet jeigu visuomet mus žudė, tai ypač dabar, karės metu. Kada visa tauta išblaškyta, surakinta, žudoma, kada Tėvynė deginama ir naikinama — tik mes, tautos atsarginiai, galime ir turime ją išgelbėti. Bet kaip mes gelbėsime, jei mes salitūne paskandiname patį norą gelbėti, išmanymą kaip gelbėti,

sveikatą ir pinigus — su kuriais galėtume gelbėti. Visa tai mes palydime su bonkomis ir stiklais... Karei pasibaigus reikės... padėti atstatyti triobas, sutvarkyti ūkius. Tai mūsų priedermė padėti tai padaryti.... O iš ko mes padėsime, jei dabar visą savo uždarbį nešame į tą "banką", iš kurio niekadoms niekas savo indėlio nėra atsiėmęs. Po karės žemės bus pigios... o iš ko mes pirsimės, jeigu dabar visą uždarbį nešame į salitūnus.... per šiuos metus mes sumokėjome alkoholio pramonei apie 40 milijonų dolerių, kad pagerėjus darbams, padidėjo lietuvių girtuokliavimas. Jei tuos pinigus būtume sunėgę į gesresnes bankas, kur pinigai neprapuola ir kur nuošimčiai auga, šiandien visai kitoniškai jaustumės....

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Parduošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLETT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIOJ PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Mellus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburs, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privi-
žlavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

ANTANAS RUBŠYS

RAKTAS Į SENAJĄ TESTAMENTĄ

TREČIOJI DALIS
TILTAI AR SIENOS?

Kun. Antano Rubšio parašytos knygos "Raktas į Senąjį Testa-
mentą", trečiosios dalies titulinis puslapis. Piešinys P. Jur-
kaus. Tai yra serijos apie Šv. Raštą paskutinė knyga. Dabar
autorius rengiasi rašyti naują veikalą apie šv. Paulių.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office.
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Priartinant Šv. Raštą

Šv. Raštas, tas Dievo Žodis, labai ilgai keliavo į Lietuvą. Kai kitos tautos senokai jau galėjo skaityti Šv. Raštą savo kalboje, Lietuvoje buvo visai kitaip. Pirmiausia labai pasivėlino krikščionybė ateiti į Lietuvą. Ir kai Lietuva apsikrikštijo, reikėjo šimtmečių, kad tas tikėjimas prigytų, įsitvirtintų.

Padėtis ėmė keistis protestantizmo metu. Protestantai rūpinosi Šv. Rašto vertimu, kad galėtų bažnyčiose skaityti Dievo žodį. Mažąjį Lietuvoje, kur protestantizmas smarkiai plito, anksti buvo susirūpinta Šv. Rašto vertimu į lietuvių kalbą ir daug buvo padaryta.

Didžiojoje Lietuvoje padėtis pagerėjo tik su vyskupu Merkeliu Giedraičiu. Jis pasirūpino, kad lietuviškai būtų išverstos Evangelijos ar jų dalis. Tai padarė Mykolas Daukša, kanau-ninkas, 1599 išleidęs Postilę, kur buvo kartu ir pamokslų knyga.

Evangelijos į lietuvių kalbą buvo išverstos 1647, išleistos lietuviškai ir lenkiškai. Ir tas vertimas laikėsi bent porą šimtų metų.

Žemaičių vyskupas Juozapas Arnulpas Giedraitis pats išvertė Naująjį Testamentą ir 1816 metais išleido. Tam leidiniui dar trūko tinkamų paaikškinimų, komentarų. Į lietuvių kalbą visą Šv. Raštą versti pradėjo tik kun. Juozas Skvireckas, vėliau vyskupas ir Lietuvos metropolitas. Jis savo vertimą pradėjo 1901 ir baigė tik Antrojo pasaulinio karo metu.

Šv. Raštas lietuvių tautai liko dar gerai neprieinamas, nepažįstamas. Vienų vertimų dar neužtenka. Dar reikia ir kitų knygų, kurios skaitytoją įvestų į Šv. Rašto pasaulį, į jo skaitymą.

Ir štai turime pilną vertimą, jau ima atsirasti ir pagalbinių lite-

ratūra. Prieš kiek laiko kun. prof. Antano Rubšio, iniciatyva pasirodė knygelė "Imk ir skaityk". Jos autorius Ivan Havener, OSB. Į lietuvių kalbą išvertė Jurgis Strazdas. Ši knygelė yra vadovas pradantiems skaityti Šv. Raštą.

Apie šią knygelę vienas Šv. Rašto specialistas laiškė kun. A. Rubšiu taip rašė: "Džiaugiuos ir drauge dėkoju tiems, kurie pasirūpino jos išleidimu. Esu tikras, kad bus naudinga daugeliui atverti širdį ir protą Dieviškajam Žodžiui. Labai naudinga, tiksliai ir patraukli. Turėtų padaryti daug gero, jei bus plačiau paskleista."

Daug šioje srityje nuveikė minėtas kun. prof. Antanas Rubšys, Šv. Rašto specialistas, daugelį metų dėstęs Šv. Raštą Manhattan kolegijoje, Bronx, N.Y. Jis lietuviškai parašė du toms — "Raktas į Naująjį Testamentą". Kokia tai dovana lietuviškai skaitantiems! Visa Naujojo Testamento medžiaga jau atnešta iki skaitytojo pirmą kartą taip aiškiai, vaizdžiai ir suprantamai.

Pasirodė to paties autoriaus kitas veikalas — "Šventojo Rašto kraštuose". Čia buvo aprašytas dabartinis gyvenimas bibliiniuose kraštuose, jungiant kasdienybę su bibrine praeitimi.

Minėtas kun. prof. A. Rubšys susirūpino ir Senąjį Testamentą priartinti lietuviškam skaitytojui. Jis parašė kitą kapitalinį veikalą — "Raktas į Senąjį Testamentą". Šį kartą susidarė trys stori tomai.

Kun. prof. A. Rubšys Šv. Rašto klausimais rašo kultūros žurnale "Aidai", "Draugo" dienraštyje, "Tėviškės Žiburių" ir "Darbininko" savaitraščiuose. Iš kai kurių straipsnių susidarė nauja populiarinė knygutė "Raidė užmuša, dvasia gaivina".

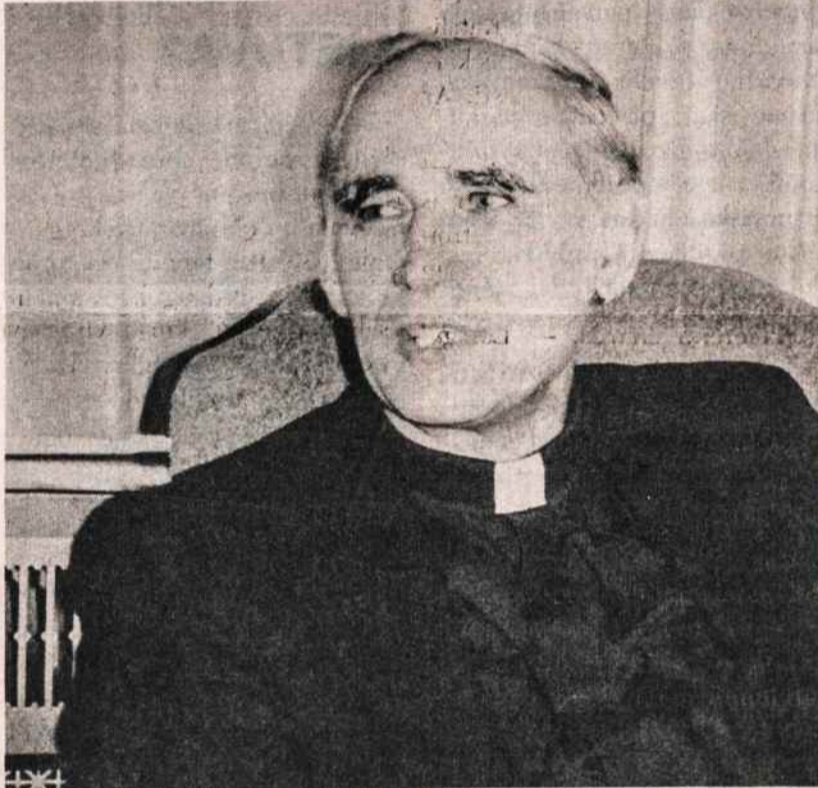
JAV valstybės departamente Iškilius eilei aktualių politinių klausimų, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos atstovai, kartu su JAV LB Krašto valdybos atstovais, liepos 18 lankėsi JAV Valstybės Departamente. Dalyvavo PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, pirm. pavaduotojas dr. Tomas Remeikis, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas

Visas čia suminėtas knygas ir knygeles išleido "Krikščionis gyvenime" leidykla.

Tęsdamas 30 metų Šv. Rašto tyrinėjimą ne tik raštuose, bet ir bibliiniuose kraštuose asmeniškai tyrinėjimais, šios vasaros atostogas kun. prof. A. Rubšys paskyrė pagilinti savo studijas apie šv. Pauliaus veiklą ir raštus. Tad asmeniškai lankė tas vietas, kur šv. Paulius skelbė Kristaus mokslą: Kiprą, Turkiją, Maltą, Italiją, Graikiją. Tad netrukus išvysime naują bibliinę knygą, šį kartą apie šv. Paulių.

Prel. dr. Ladas Tulaba, P.A., gyvendamas Romoje, taip pat išvertė Šv. Rašto Naująjį Testamentą į lietuvių kalbą, pridėdamas savo komentarus.

Su džiaugsmu ir dėkingumu pasitinkame tas knygas, kurios taip reikalingos lietuviams. Šv. Raštas — Biblija — šimtmečius keliavo iki lietuvių tautos. Dabar jis pasitinkamas ir su specialia literatūra, kuri Dievo Žodį labiau priartina prie lietuviškų širdžių ir protų.

Kun. prof. Antanas Rubšys, Šv. Rašto specialistas, daugelį metų dėstęs Šv. Raštą Manhattan kolegijoje, Bronx, N.Y., savo žinioms dalijasi ne vien su studentais, bet ir su lietuvių visuomene. Nuotr. Jurgio Jankaus

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DELEGACIJA JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Gečys ir JAV LB Krašto valdybos ryšininkas Washingtono Algimantas Gureckas. Delegaciją priėmė Pabaltijo ir Vengrijos skyriaus vedėjas p. Snell ir Valstybės Departamento teisės patarėjas James G. Hergen.

Pagrindinė pokalbių tema lietuvių JAV Pabaltijo kraštų okupacijos nepripažinimo politika ir jai kylančių grėsmių iš galimų vadinamųjų "karo nusikaltėlių" deportacijų į Sovietų Sąjungą. LB atstovai teigė, kad pabaltiečiai negali būti deportuojami į Sovietų Sąjungą, nes tai nesiderina su nepripažinimo politikos esme. Nors Kongreso įstatymas tuo reikalauja, tačiau suvaržo vyriausybės rankas, buvo teigta, kad įstatyme deportacijų atveju yra išimtis, kuri derinama su nepripažinimo politika. Valstybės Departamento atstovai sutiko su šia argumentacija ir pažadėjo tuoj pat susisiekti su OSI įstaiga. Sutarė, kad šiuo reikalu LB taip pat palaikys ryšį su Teisingumo Departamentu. Buvo iškelta nauja galimybė, kuri gali duoti šokių tokių vilčių apkaltintiems pabaltiečiams išvengti deportacijų į Sovietų Sąjungą. PLB šį klausimą toliau vysto.

Pokalbyje buvo paliesti ir kiti klausimai. Valstybės Departamentas pasižadėjo išsiaiškinti priežastis kodėl yra daromos klūptys iš JAV vyriausybės pusės

Lietuvos žmonėms, ypač kultūrinei inteligentijai, viešėti Amerikoje. Buvo pastebėta, kad technologinės srities specialistams nedaromos jokios klūptys vykti Amerikon, kai tuo tarpu kultūrininkams yra taikomi kito ki standartai. Valstybės Departamento atstovai užtikrino, kad šis reikalas yra nuodugniai peržiūrinamas.

LB delegacija išreiškė susirūpinimą dėl prie Rygos įvykstančios "privačių asmenų" konferencijos, kurioje dalyvauti žada aukšti JAV pareigūnai, nes tai irgi pažeistų nepripažinimo politiką. Deja šis klausimas yra išspręstas: JAV delegacija ten dalyvaus, įskaitant aukštus pareigūnus. Latviai buvo Valstybės Departamento dėl šios konferencijos išankstai atsiųsklausti ir sutiko neprotestuoti jei tam tikros sąlygos bus išpildytos. Lietuvių Bendruomenės delegacija šį faktą atsiųsklausti ir sutiko neprotestuoti jei tam tikros sąlygos bus išpildytos. Lietuvių Bendruomenės delegacija šį faktą atsiųsklausti ir sutiko neprotestuoti jei tam tikros sąlygos bus išpildytos.

Reikia pastebėti, kad tokie JAV vyriausybės veiksmai kelia rimtą susirūpinimą ką reiškia Amerikos nepripažinimo politika. Pribrendo laikas tuo klausimu.

UŽBAIKIME DIDIJĄ DARBĄ

Padėkite baigti penkerius metus trukusį Lituanistikos Katedros steigimo darbą ir iki šių metų rudens surinkti likusius 55,000 dol.

1981 metais pasirašėme sutartį su Illinois universitetu Chicagoje, įsteigdami pirmąją ir amžiną Lituanistikos Katedrą laisvajame pasaulyje su 750,000 dol. fondu ("endowment"). Pats universitetas skyrė 150,000 dol., o mes pasižadėjome, kad pasaulio lietuviai per 5 metus surinksime 600,000 dol.

Pusę tos sumos įmokėjus (300,000 dol.), 1984 metų rudens pradėjo veikti amžina Lituanistikos Katedra su pirmaisiais 3 aukštojo lituanistikos mokslo aspirantais ("graduate students"), siekiančiais magistro ir daktaro laipsnių. Jai vadovauja profesorius dr. Bronius Vaškėlis. 1986 metais lituanistikos mokslo

mu pasiaikiškinti ne vien tik su Valstybės Departamentu, bet ir su estų bei latvių politinėmis vadovybėmis. Deja, nežiūrint turimų Pabaltiečių Santalkos rėmų (iš kurių PLB yra išjungta), šis klausimas nebuvo kolektyviai spręstas.

Tolimesniame pokalbyje buvo iškeltas Chicagoje gimusio Vytauto Skuodžio reikalas, įteikiant atitinkamus dokumentus ir pakartotinai prašant Valstybės Departamento siekti įkalinto Vytauto Skuodžio išleidimo į laisvę iš Sovietų kalėjimo ir leidimo jam su šeima atvykti į JAV. Taip pat vėl primintos Viktoro Petkaus ir kitų lietuvių kalinių sunkios bausmės ir jiems reikalinga pagalba siekiant jų laisvės. Prašyta jų klausimą kelti Vienos konferencijoje lapkričio mėnesį.

Dar buvo kalbėta apie Ignalinos branduolinės energijos jėgainės okup. Lietuvoje pavojų lietuvių tautai ir prašyta JAV siekti tarptautinėje plotmėje saugumo standartų užtikrinimo.

Lietuvių Bendruomenės atstovai taip pat dalyvavo tą pačią dieną Valstybės Departamente ambasadoriaus Zimmerman sukvietame pasitarime Vienos konferencijos reikalu.

PLB Informacija

laipsnių siekia jau 9 aspirantai.

Sėkmingai veikianti Lituanistikos Katedra yra didžiulis mokslinis ir kultūrinis laimėjimas, garbė ir pasididžiavimas ne tik išeivijos lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai. Ji rodo pasauliui mūsų meilę lietuvių kalbai, mokslui, kultūrai ir pasiryžimą visokiais būdais kovoti už Lietuvos laisvę.

Daugelio lietuvių darbo, pasiūlymų ir aukų dėka iki 1986 metų liepos mėnesio iš 2,570 asmenų ir organizacijų pasaulyje pinigais ir pažadais Lituanistikos Katedros fondas gavo apie 545,000 dol. (įskaitant šiais metais JAV Lietuvių Fondo paskirtus 20,000 dol.). Trūksta tik apie 55,000 dol.

Dar kartą prašome gerasirdžių lietuvių ir organizacijų padėti visų bendromis jėgomis surinkti

(nukelta į 4 psl.)

ATEINA DIDYSIS TAUTOS DAINIUS MAIRONIS

100 metų nuo jo pirmojo eilėraščio išspausdinimo

PAULIUS JURKUS

8.—

Minėjome, kad 1895 metais Maironis parašė 33 eilėraščius, kurie iš viso turi 790 eilučių. Tai sudarytų ištisą poemą.

Eilėraščiai parašyti įvairia forma, daugiausia ketureiliai, toliau eina sonetai, šešiaeiliai, aštuoneiliniai. Rimuojama įvairiai. Rimuotų eilučių skiemenų skaičius tas pats.

Toks eilivimo būdas vyravo to meto poezijoje. Savo forma jam įtakos darė Puškinas ir Lermontovas. Puškinas ypatingai siekė kalbos aiškumo, sklandumo ir skambumo. Ir Maironis, kas kartą vis labiau apvaizdymas formą, žiūrėjo, kad būtų vaizdinga, sklandu ir skambu. Redaguodamas savo poezijos naujas laidas, kaip tik ir ryškino vaizdingumą, sklandumą ir skambumą.

Kai kita to meto lietuviška poezija eina lyg per arimus ir net sunku ją paskaityti, Maironio eilės skambėte skamba, pačios tiesiog įsiminga į žmogaus at-

mintį. Ir dar daugiau — jos tą žmogų jau įtaigoja, formuoja jo lietuvišką nusiteikimą.

Eilėraščių motyvai

Išaugęs iš "Aušros" ideologijos, pats rašęs Lietuvos istoriją, tėvynės meilei ir skiria daugiausia vietas. Tėvynės meilės motyvais tais 1895 metais jis parašė 10 eilėraščių.

Šalia tėvynės meilės rikiuojasi individualūs motyvai, poeto reagavimai į aplinką, jo atroskimai ir nepasisekimai. Šiam motyvui paskirta 8 eilėraščiai.

Maironis stebėjo gamtą ir jautriai ją pergyveno, apdainavo pavasarius, upes ir kalnus, gamtoje ieškojo paralelizmo su žmogaus gyvenimu. Tiesioginiai gamtai paskirti 4 eilėraščiai, gamtos ir žmogaus paralelizmui — 8 eilėraščiai.

Stiprėjo jo kritiškas bei pašaukus žvilgsnis į gyvenimą. Kritikos motyvas vėliau išaugo į satyrą. Šiame cikle kritikai tenka 4

eilėraščiai. Randame ir kitų įvairių motyvų, kurie nedominuoja, bet papildo ir praturtina Maironio poeziją.

Tėvynės meilės motyvas

Visa Maironio poezija tiesiog alsuote alsuoja tėvynės meile. Kaip ir visi "Aušros" romantikai jis idealizuoja praeitį, kad tuo paveiktų dabartį ir sustiprintų lietuviškumą.

Jis nori nupūsti dulkes nuo praeities ir parodyti Lietuvą gyvą ir tvirtą. Jis ir dabartį taip pat vaizdžiai pagauna ir ją parodo su savo sielvartu bei džiaugsmu. Štai eilėraštis "Mano gimtinė".

Ten, kur Nemunas banguoja
Tarp kalnų, lankų,
Broliai vargdieniai dėjuoja
Nuo senų laikų.

Ten močiutė užlingavo
Raudomis mane,
Į krūtinę skausmą savo
Liejo nežinia.

Girios užėmė, minėjo
Praeities laikus,
Kai lietuvis netikėjo,
Jog belaisviu bus.
Ten apleistos pilys griūva
Ant kalnų aukštai;
Milžinų ten kaulai pūva,
Verkia jų kapai.

Ten, užaugau, iškentėjau

Aš kančias visas
Ir pamėgau, pamylėję
Vargdienių dūmas.

O tos dūmos vargdieninės
Graudžia kai kada,
Tarytum rūdys geležinės
Amžina žaizda.

Taip rašo poetas, kuris kalba ne į bajorų Lietuvą, bet į vargstančią liaudį. Bajorų Lietuva siekė plačių mostų, tuščios didybės. Ji sulenkėjo. Visa tai pavaizduota Mickevičiaus poemoje "Ponas Tadas". Vargstančioji liaudis išliko lietuviška. Jos vaiz-

Maironio paminklas prie jo namų Kaune. Ten dabar yra įrengtas jo memorialinis muziejus ir Lietuvių rašytojų archyvas. Paminklą sukūrė žinomas skulptorius Gediminas Jokūbonis. Prie paminklo visada kas rytą žmonės padeda gyvų gėlių, pagerbdami didįjį tautos poetą. Nuotrauka padaryta šią vasarą.

dais, jos "vargdienių dūmomis" ir prakalba poetas. Platūs vaizdai, senovės prisiminimas ir jos sugretinimas su dabartimi kaip tik ir didino meilę gimtinei.

Poetas tačiau taip nepalieka vargdienio žmogaus. Jis jį stiprina ir tiesiog šaukta šaukia nepasiduoti ir gintis:

Nei vaitoti, nei verkti nepratę
visi,
Vien atstatom krūtinę,
apkalta ledu.

(Iš eilėraščio "Jei kada pančiai nukris")

Poetas eina dar toliau — veda į kovą prieš visus tautos naikinto-

jus, prispaudėjus. Kokie ugningi ir uždegę yra eilėraščiai "Užtrauksim naują giesmę" ir "Nebeužtvėnski upės bėgimo". Abu eilėraščiai yra jo patriotinės poezijos viršūnės, abu yra lietuviškos "marseljetės", kovų himnai, pranašo ugningi žodžiai ir lėmimai:

Tas ne lietuvis, kurs tėvynę,
Bailiai, kaip kūdikis, apleis;
Kursai pamins, ką bočiai gynę
Per amžius milžinų keliais...

Į darbą, broliai, vyrs į vyrą,
Šarvuoti mokslu atkakliu!
Paimsim arklę, knygą lyrą
Ir eisim Lietuvos keliu!

Čia sudėta visa atbandančios Lietuvos programa: per darbą, mokslą ir kūrybą prikelsime Lietuvą ir ją išlaisvysime.

Kiekvienas posmas baigėsi refrenu:

Drgsiai, aukštai
Pakils balsai:
Išaus kita gaidynė,
Užgims darbai,
Prašvis laikai,
Pakils jauna tėvynė.

Kokia nesuvaldoma jėga veržiasi jaunoji Lietuva į gyvenimą. Tą jėgą dar labiau pavaizduoja eilėraštyje "Nebeužtvėnski upės bėgimo". Jau nugriauta visa, kas sena, nelietuviška.

(Bus daugiau)

Koncertuoja Čiurlionio ansamblis. Diriguoja Rytas Babickas. Nuotr. V. Bacevičius

Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras atlieka programą. Diriguoja Ona Mikulskienė. Nuotr. V. Bacevičius

BUVOM PASILGĖ ČIURLIONIO

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

L.T.M. Čiurlionio ansamblis, įsteigtas 1940 metais a.a. muziko Alfonso Mikulskio Vilniuje, per keturiasdešimt su viršum metų įspaudė gilius pėdsakus mūsų kultūros istorijos vieškeluose. Džiuginę okupacijos jungą kenčiančius tautiečius gimtajame krašte, raudonajam terorui artėjant pasitraukė į Vakarus ir ten, karo griuvėsiuose paskendusioje Vokietijoje, tęsė toliau lietuviškos liaudies dainos puoselėjimo ir propagavimo darbą. Susibūrė tremtinių stovykloje, čiurlioniečiai ir toliau dainavo, šoko, linksmindami Sąjungininkų karinių pajėgų personalą ir vietinius gyventojus, tuo ne tik išliepdami savo tėvynės praradimo skausmą, bet per liaudies dainą tarnaudami pavergtos Lietuvos labui.

Amerikai atkėlus imigracijai vartus, didžioji čiurlioniečių dalis su savo vadovais, Alfonsu ir Ona Mikulskiais, išsikūrė Clevelande.

Ona Mikulskienė, kanklių muzikos specialistė ir mokytoja, per kelis dešimtmečius ne tik išpopuliarino mūsų senovinį muzikos instrumentą, bet išaugino eilę kanklininkų-virtuozų bei kanklių mokytojų, kurios po visą laisvąjį pasaulį keliaudamos populiaria kankles ir džiugina klausytojus senovinio instrumento sidabrinu skambėjimu.

Ansamblis buvo populiarus mėgiamas, kviečiamas gastroliuoti po visas Šiaurės Amerikos

UŽBAIKIME DIDIJĮ DARBĄ

(atkelta iš 3 psl.)

likusius 55,000 dol. Visi aukotojai bus įamžinti, jų vardai ir pavardės ar organizacijų pavadinimai įrašyti į Lituanistikos Katedros garbingą aukotojų knygą. Paaukoje 50 dol. ar daugiau gaus specialius padėkos diplomus. Paaukoje 500 dol. ar daugiau bus įrašyti į Lituanistikos Katedros garbės lentą Illinois universitete Chicagoje. Visiems aukotojams iš anksto dėkojame.

Visos aukos Lituanistikos Katedrai gali būti nurašytos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje ("tax deductible" ID No. 36-3097269). Prašom aukas rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti į PLB Fondo raštinę šiuo adresu:

LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION, 5620 So Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

Juozas Lukas
PLB Fondo išdinininkas

žemyno lietuviškas kolonijas ir amerikiečių renginius, dainavęs Washingtone ir New Yorko Lincoln Centre.

1983 metų rudenį į amžinybės aruodus iškeliavus ansamblio steigėjui ir ilgamečiui dirigentui Alfonsui Mikulskui, jo vietą užimti buvo paskiriamas ansamblio pareigas muziką Rytą Babicką. Tai asmuo, kurio gyvenimą užpildo gilus pasišventimas lietuviškai dainai, populiarus Clevelando Vyro okteto steigėjas ir vadovas bei Švento Jurgio parapijos choro ilgametis dirigentas.

Netenka stebėtis, kad ansamblis išgyveno pereinamojo laikotarpio krizę ir kurį laiką buvo beveik dingęs iš akiračio. Tačiau pačių ansamblių entuziazmo ir naujojo vadovo darbo dėka, paruošiant naują ir platų repertuarą, š.m. birželio 22 Clevelando Dievo Motinos Parapijos salėje įvyko pirmas pilnas ansamblio koncertas, vadovaujant Rytui Babickui. Gausus publikos pasirodymas, pastebėjus svečius net ir iš tolimų vietovių, aiškiai įrodo, kad iš tikro buvome pasiilgę Čiurlionio Ansamblio ir jo nepamiršome. Atitraukus uždaug, scenoje stebėjome tautiniais drabužiais pasipuošusius įvairaus amžiaus čiurlioniečius, o Rytui Babickui pasirodžius, visi buvo pasveikinti šiltai plojimai.

Pirmoje dalyje girdėjome ansamblio pilną mišrų chorą atliekantį lietuvių liaudies dainas. Iš karto galima buvo pastebėti, kad naujojo dirigento kietos rankos, galvos mostų klausos choristai, todėl ir kaikiuriuose dainose komplikuoti įstojimai buvo sklandūs ir švarūs.

Toliau klausėmės vyrų choro a capella. Ypatingo publikos vertinimo susilaukė "Oi džium, džium" daina, harmonizuota N. Martinonio. Ji buvo sudainuota temperamentingai su įdomiais perėjimais. Broniaus Budritno "Ant marių" nuskambėjo charakteringai kompozitoriaus stiliui ir buvo graudu klausytis subtiliai sudainuotų žodžių: "...kad liktum tu gyva žydinčioj padangėj".

Po pertraukos moterų choras sudainavo tris džiugias liaudies dainas, harmonizuotas Ryto Ba-

bicko. Jos buvo dar negirdėtos, linksmos ir originalios. Toliau sekė trijų jaunų sesučių — Julijos, Lilijos ir Nidos Gelažyčių kanklių trio, nuskambėjęs labai švariai, bet labai silpnai dėl kanklės būtinos akustikos stokos. Pilnas kanklių orkestras, kurį sudaro septynios labai jaunutės kanklininkės ir vienas kanklininkas, pagrojęs A. Mikulskio "Lietuvių tautinių šokių suita", pasirodė nepaprastai puikiai. Prie kanklių orkestro prisidėjęs moterų choras sudainavo dvi A. Mikulskio harmonizuotas liaudies dainas.

Į pabaigą scenoje susirinko pilnas ansamblis su kanklių orkestru. Tai buvo nuostabi graži koncerto dalis, pajvairinta solo partijomis, pritariant kanklėmis. "Nuvažiav tėvelis" nuskambėjo ekspansiškai, plačiai, o paskutinė daina "Papartėlis" buvo dinamiska ir temperamentinga su virtuoziška kanklių palyda. Koncertui pasibaigus publika ilgai plojo, kol išreikalavo dar vienos dainos.

Ilgėjomės ansamblio, kuris ilgu metus buvo Clevelando lietuvių pasididžiavimas ir džiaugsmas. Šis koncertas mus įtikino, kad ansamblio tęstinumas yra užtikrintas. Ryto Babnicko asmenyje radus naują vadovą, daugelį metų susigvenusį su ansambliu, kuris pasirodė kaip savitas ir skirtingas dirigentas, liaudies dainų interpretavime parodė savo originalią, dinamišką asmenybę.

Kaikas priekaištuoja, kad išgautieji "fortissimo" esę per aštrūs, tačiau taip pat reikia atkreipti dėmesį į komplikotai harmonizuotų dainų labai subtilius perėjimus ir skirtingų nuotaičių niuansus bei išlygintą ir švarų dainų atlikimą.

Choristų ir kanklių orkestro narių laikysena scenoje parodė ne vien jų nuoseklų pasiruošimą programai, bet viso ansamblio didelį entuziazmą ir meilę lietuviškai dainai.

Ansamblis yra pasiruošęs priimti kvietimus gastrolėms ir jau yra gauta žinia, kad "Margarčio" radijo programos vedėjas P. Petrutis ansamblį pakvietė koncertuoti Chicagoje. Reikia tikėtis, kad tuo pradėdamos tolimesnės čiurlioniečių išvykos į visas laisvojo pasaulio lietuvių nausėdijas.

Clevelando Dievo Motinos parapijos chorui diriguoja Rita Čyvaisatė-Kliorienė. Nuotrauka daryta baisiojo birželio mėnėjimo metu. Nuotr. V. Bacevičius

KATALIKŲ GYVENIME

Kunigų skaičius Vatikano duomenimis dar vis mažėja, bet pašaukimų skaičius auga. 1984 metais buvo iš viso 405,959 katalikų kunigai, 27,130 mažiau, negu 1973 m. Seminarijose studijuojančių 1973 metais buvo 63,795, o 1984 m. — 80,302. 1973 metais vienas kunigas teko 1586-iems tikintiesiems, o 1984 m. — 2069. Mažiau kunigų meta kunigystę: 1973 m. tokių kunigų

buvo 3690, o 1984 m. — 1049.

New Yorko valstijos Medicaid susilaukė aštrios kritikos, kai buvo viešai iškeltas faktas, kad mergaitės, net ir turtingų tėvų dukterys, galėjo gauti iš valstijos išdo pinigų apsimokėti už abortą, jei tik prašydavo "neginusio kūdikio vardu" — on behalf of the unborn child". Tokią cinišką praktiką pasmerkė New Yorko katalikų konferencija. Gubernatorius Cuomo pažadėjo tą reikalą "iširti".

Fidel Castro leido motinėlei Teresei įsteigti misiją Kuboje rūpintis vargšais. Laikoma tai postūkiu į gerąją pusę.

Havajuose vyskupas J. Ferrio oficialiai leido katalikams priklausti prie parapijos pagal savo pasirinkimą, nežiūrint gyvenamos vietos. Tikintiesiems uždedamos pareigos daugiau rūpintis parapijos reikalais ir aktyviau reikštis. Klebonas gali atsisakyti priimti kai kuriuos prašančius įregistruoti į jo parapiją.

AR SAUGU KELIAUTI Į LIETUVĄ?

Visus sukrėtė žinios apie avariją Černobilio branduolinėje jėgainėje pereiną pavasarį. Tuoj po įvykio pasklido gausybė gandų ir kurį laiką visai nebuvo žinių apie poveikį Lietuvai. Daugelis, žadėję keliauti į Lietuvą šiais metais, nutarė atsisakyti kelionių. Kiti nutarė rizikuoti, nors ir nebuvo įrodymų, kad saugu.

Šiomis dienomis G.T. International kelionių biuras Chicagoje išsiuntinėjo laiškus savo klientams su įdomia informacija. Rašoma, kad biuro pirmininkas Algis Grigas viešėjo Lietuvoje nuo gegužės 31 iki birželio 26. Ten būdami, abu nevalgė jokių maisto produktų, nesivežė maisto atsargų. Grįžę iš kelionės, abu nuvyko į žinomą Argonne National Laboratoriją netoli Chicagos. Liepos 18 vyko detalus apklausinėjimas ir labai išsamūs tyrimai.

Liepos 24 d. datuotame laiške dr. Robert A. Schlenker, Aplinkos sveikatingumo skyriaus vedėjas, pateikia tyrimų rezultatus. Mažas kiekis radioaktyvių dulkių rastas pas abudu. Nustatyta, kad A. Grigo kūne yra šie radioizotopai: jodas 131, rutenis 103, caesium 137 ir 134. R. Pauperienės tyrimuose pažymėta jodas 131 ir rutenis 103. Jei pas ją yra kitų izotopų, kiekiai tokie maži, kad neįmanoma pamatuoti. Spėjama, kad R. Pauperienės kūne rasta mažiau izotopų, nes trumpiau būta Lietuvoje.

Dr. Schlenker teigimu rasti kiekiai radioaktyvių dulkių nesudaro jokių pavojų sveikatai. Anot jo, keletas transatlantinių skrydžių sukaupia daugiau radioaktyvumo nei šios dulksės.

Jei kiti keleiviai yra perėję panašius tyrimus, apie tai nebuvo skelbta spaudoje. Malonu, kad G.T. International pareigūnai teikėsi suteikti faktinės informacijos, kuri bus daugeliui naudinga.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenueruoji?

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio — aukotojas, im. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1986 m. gegužės mėn.

- 1 x \$10 Nagevičius Leonidas, \$220.
- 2 x \$20 Šeputa Jonas atm., \$320; Urbonas Vincas ir Ona, \$345.
- 1 x \$30 Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: Kasaitis Edmundas, \$4,625.
- 2 x \$50 Vaišnys Juozas ir Elona, \$500; Viliusis Adomas, \$200.
- 5 x \$100 Antanaitis Algirdas T., \$1,350; Leštinskienė Julija, \$300; Prizgintas Vacius ir šeima, \$2,300; Širvinskaitė Jadvyga: im. Širvinskaitė Bronė, \$100; Sužiedelis Aras Paulius: im. močiutė E. Ribokienė gimnazijos baigimo proga, \$100.
- 2 x \$200 Januškevičius Juozas ir Anelė, \$1,400; Kalvėnas Leonas atm. įn.: Kalvėnienė Salomėja, \$200.
- 1 x \$600 Mačernis Pranas ir Rožė, \$1,100.
- 1 x \$752,91 Jurašūnas Juozas testamentinis palikimas, \$1,752.91.
- 3 x \$800 Mačernienė Jadvyga atm. įn.: P. R. Mačernis, \$1,000; Petrošius Francis A. atm. įn.: P. R. Mačernis, \$1,000; Rinkevičius Jonas atm. įn. P. R. Mačernis, \$1,000.
- 1 x \$900 Vjrkūkas Juozas atm. įn.: Viršukvienė Klara \$665, Aušrotas V. ir B. \$28, J. Rugys \$25 ir 16 kitų asm., \$1,000.
- 1 x \$15,000 Sutkus Viktoras ir Veronika, \$22,025.
- 1 x \$20,000 Felikso ir Marijos Mandeikių Stipendijų Fondas: Mandeikis Feliksas testamentinis palikimas, \$20,000.
- Iš viso \$40,732.91.

1986 m. birželio mėn.

- 1 x \$25 Urbonas Vincas ir Ona, \$370.
- 9 x \$100 Abromas Nikodemus atm. įn.: Makaras Antanas, \$100; Bielskienė Elena: im. Sapetka Kazimieras, \$100; Juodaitis prel. Justinas atm. įn.: im. Sapetka Kazimieras, \$100; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: Kšečkauskas Liudvikas ir Marija, \$4,725; Naikuvienė Agutė: im. Sapetka Kazimieras, \$100; Sapetka Antanas: im. Sapetka Kazimieras, \$100; Sapetka Jonas atm. įn.: im. Sapetka Kazimieras, \$100; Sapetka Petras: im. Sapetka Kazimieras, \$100; Sapetka Pranas atm. įn.: im. Sapetka Kazimieras, \$100.
- 3 x \$200 Černius Kazys ir Filomena, \$2,000; Sapetka Juozas ir Marija atm. įn.: Sapetka Kazimieras, \$200; Sapetka Kazimieras, \$1,200.
- 1 x \$300 Mažionienė Ona atm. įn., Mažionytė Ona, Stropienė Aniceta, \$1,000.
- 2 x \$500 Bikinas kun. Pranas atm. įn.: Mikalauškaitė-Bikinaitė Emilija, \$500; Matonienė-Mikalauškaitė Roma atm. įn.: Mikalauškienė Emilija ir Mikalauškas Vidmantas, \$500.
- 1 x \$540 Alminas prof. Kazimieras atm. įn.: Gruodis Emilya \$100, po \$50 Jonynas Saulė ir A. V., Lukšis Antonina ir Markevičius A. ir V., \$35 Jasiukonis Paulius ir Dalia, po \$25 Činga Jonas ir Aldona, Kvečas Simas ir Jadvyga, Lembertas Monica, Pamataitis Petras ir Elvyra, Sinkys Emilis ir Julia, Sirutis Aloyzas ir Gražutė ir 7 kiti asm., \$540.
- 1 x \$1,000 Beržinskienė Otilija atm. įn.: Beržinskis Valteris, \$1,000.
- 1 x \$1,580 Mieželis gen. Vladas atm. įn.: \$1,000 Sanguinazzi Silvio, \$115 Mieželis Raimondas, po \$50 Cargal Warren, Dambrauskas Marijonas, \$30 Liubartas Sofija, po \$25 Beeman D. M., Josen Emily, Sirutis Aloyzas ir Gražutė ir 14 kt. asm., \$2,130.
- Iš viso \$5,945.00.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1986.VI.30 pasiekė 3,432,736 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,792,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 884,784 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629“.

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

CHICAGOJE PAMINĖTAS SLA ŠIMTMETIS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijos delegatai ir svečiai keturias dienas posėdžiaavo Essex viešbutyje Chicagoje, o taip pat atžymėjo 100 metų sukaktį.

Nuo birželio 30 iki liepos 3 Essex viešbutyje bei kitose Chicago bei apylinkių patalpose skambėjo lietuvių kalba, muzika, dainos, pažymint šios seniausios lietuvių organizacijos Amerikoje sukaktį.

Sveikino ir prez. Reaganas

Šio seimo proga susilaukta daug sveikinimų žodžiu bei raštu. Sveikinimo telegramą atsiuntė ir prez. Ronald Reaganas, kuris pažymėjo, kad Amerikos lietuviai yra svarbi mūsų etninio skirtingumo dalis, kuri praturtina mūsų kultūrą ir kuri labai reikšminga Amerikos pajėgumui bei gyvybingumui. Prezidentas iškelė SLA tikslus, kurie atspindi "jūsų tėvynės kilnias tradicijas tuo pačiu puoselėjant tuos idealus, dėl kurių jūsų tauta kovoja".

"Tegul šv. Kazimiero dvasia — dvasia gailestingumo, drąsos ir vilties, telydi jūsų pastangas ir padeda broliams bei seserims lietuviams bedirbantiems kovoje už laisvę ir apsisprendimą jūsų mieliai tėvynei", — sveikino prezidentas.

Iškilmingas atidarymas

Birželio 30 ryte apie 200 žmo-

nių sugužėjo į Essex viešbučio salę, kur įvyko atidarymo iškilmės. Čia buvo įneštos JAV ir Lietuvos vėliavos, o sol. A. Brazis vadovavo himnų giedojimui. Kun. dr. J. Prunskis sukalbėjo prasmingą invokaciją. Išanginį žodį tarė organizacinio komiteto pirm. P. Vilkelis, kuris padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šio seimo bei minėjimo surengimo.

Sveikinimus pradėjo Cook County šerifas Richard Elrod, kuris pasidžiaugė, kad lietuviai yra geri piliečiai. "Kad visi būtų tokie, kaip lietuviai, tai nereikėtų kalėjimų" — akcentavo šerifas. Jaunas, bet visoje Amerikoje jau žinomas JAV prokuroras Anthony Valukas, kurio seneliai yra atvykę iš Lietuvos, pažymėjo, kad jis didžiuojasi būdamas lietuviu ir dažnai atvyksta į lietuviškąjį Marquette Parką pasižūrėti kaip lietuviai ir jo draugai gyvena.

George Dunn, Cook County tarybos pirmininkas, kalbėdamas 5 milijonų piliečių vardu, dėkojo lietuviams už gero pavyzdžio suteikimą, už Amerikos kultūros praturtinimą.

Kitų amerikiečiųjų įstaigų vardu kalbėjo ten dirbantieji lietuvių kilmės asmenys: Carol Ann Navickas ir J. Sadowski.

Povilas Dargis atidarė seimą

Oficialų seimo atidarymą atliko SLA prez. Povilas Dargis, kuris pradėjoje angliškai, o paskui lietuviškai pažymėjo, kad per

Susivienijimą yra perėję apie 100 tūkst. lietuvių ir akcentavo, kad ji yra seniausia ir "Aušros" idealams patvariausia lietuvių organizacija visame pasaulyje. Šiltą ir nuoširdžią sveikinimo kalbą pasakė vysk. Vincentas Brizgys.

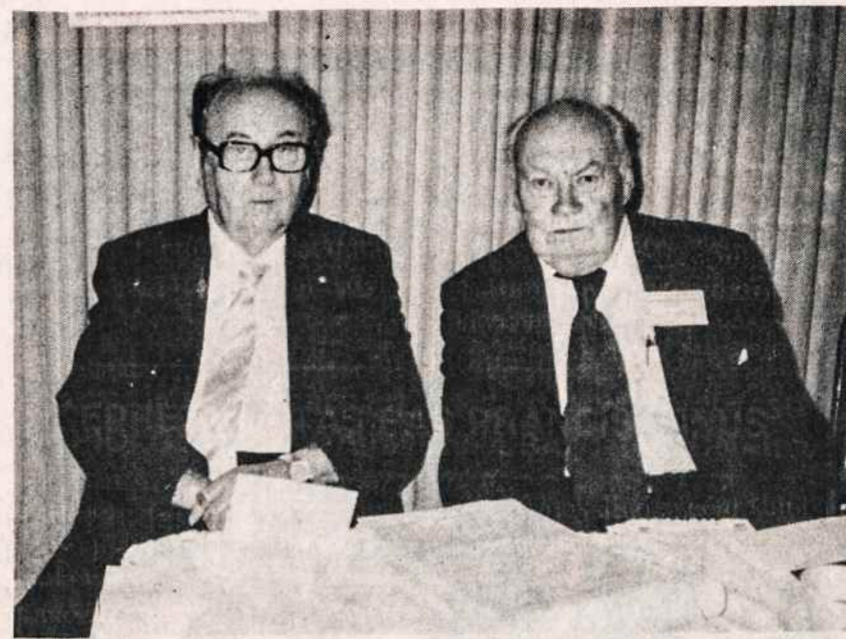
Ilgesnį sveikinimo kalbą pasakė Lietuvos garbės gen. konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza, kuris pažymėjo, jog seimui pasirinktas laikas, kuomet laisvės Štatlula švenčia savo 100 metų sukaktį. Jis džiaugėsi, kad Susivienijimas nepasitenkino vien tik padėjimu į skurdą patekusiems lietuviams, bet daug rūpinosi tautiniais bei kultūriniais reikalais. Konsulas taip pat pabrėžė, jog SLA rūpinosi Lietuvos atkūrimu, padėjo jai laisvės metais, o kada ji pateko okupacijon — tuomet ja irgi siejojos. Paminėjo SLA organizacijos pirmininko pareigose 30 metų išbuvusį Povilą Dargį ir linkėjo, kad Lietuva vėl taptų laisva ir nepriklausoma.

Taip pat buvo pristatyta viena iš seniausiųjų SLA narių — buvusi Lietuvos gen. garbės konsulė Juzė Daužvardienė.

Vytautas Jokūbaitis sveikino VLIK'o vardu, o Ona Jokūbaitienė — Balfo vardu; Mykolas Pranėvičius kalbėjo LSS vardu. Buvo ir daugiau sveikinimų žodžių, o taip pat ir raštu. Dalį raštu sveikinusiųjų perskaitė rengimo komiteto sekretorė Kristina Austin.

Delegatų pristatymas

SLA centro įstaigos sekretorė Genovaitė Meiliūnienė iššaukė

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sukaktuviniame seime Chicagoje. Iš k. Povilas Dargis, kuris jau 30 metų yra SLA prezidentu, šalia jo — Jonas Valaitis, redaguojąs SLA organą Tėvynę. Nuotr. Ed. Šulaičio

kuopų išrinktųjų delegatų pavardes ir kvietė juos ateiti priekin, kur jiems buvo įteiktos delegatų kortelės. Mandatų komisija pranešė, kad salėn yra atvykę 83 de-

legatai (vėliau tas skaičius padidėjo iki 95).

Pirmos sesijos pabaigoje istorinio pobūdžio paskaitą, tema

(nukelta į 6 psl.)

Pennsylvanijos lietuvių diena

Pennsylvanijos lietuvių diena, šiemet 72-oji, vyks Rocky Glen parke, Moosic, Pa., rugpjūčio 17. Šeiminkai — Lietuvos vyčių Anthracite 144 kuopa ir Pittstono 143 kuopa.

Šventės komitetas: Jack Joseph, Frackville — pirmininkas, Ed Carlitus, Ringtown — vicepirmininkas, Ann Carlitus, Ringtown — sekretorė, Helen Chesco, Mahanoy City — išdininke.

Visas šventės pelnas bus skiriamas šv. Kazimiero lietuvių kolegijai Romoje. Kolegijos rektorius dabar yra prel. Algimantas Bartkus. Kadangi kolegija negauna pašalpos iš okupuotos Lietuvos, tai Lietuvos vyčiai nutarė kolegiją adoptuoti ir remti jos išlaikymą.

Programa prasidės 12 val. mišiomis. Bus paminėta Lietuvių Katalikų Susivienijimo 100 metų sukaktis. Prel. Frank Yaskus iš Luzerne, Pa., bus pagrindinis mišių tvarkytojas. Giedos jungtinis Luzerne apskrities lietuvių choras, vadovaujant Robertui Keller.

Popiet tautinius šokius šoks Lazdyno tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Reginienės, iš Rochester, N.Y. Taip pat pasirodys Joseph Yezulinas, solistas iš Shenandoah. Po programos bus šokiai.

Veiks lietuviškų dirbinių parodos, o taip pat bus galima įsigyti lietuviškų suvenyrų. Dėl patarimų ir informacijų galima kreiptis adresu: Mrs. Ann Carlitus, Ringtown, Pa. 17967. Tel. 717 889 - 3839.

VICEPREZIDENTAS PAS PRANCIŠKONUS

Liepos 4, Amerikos nepriklausomybės šventėje, Kennebunkport, Maine, pas lietuvius pranciškonus lankėsi JAV viceprezidentas George Bush ir Bostono kardinolas Bernard Law.

Tą dieną Bostono kardinolas viešėjo Kennebunkporte pas viceprezidentą ir jie buvo išplaukę į jūrą. Kardinolui pasiūlius aplankyti lietuvių pranciškonų vienuolyną, viceprezidentas sutiko ir taip kelios mašinos įriedėjo į pranciškonų sodybą.

Garbingus svečius priėmė durų pasitiko provincijolas Tėv. Placidus Barius ir vienuolyno viršininkas Tėv. Jurgis Gailiūšis. Po

trumpo pokalbio svečių kambaryje kardinolas ir viceprezidentas koplyčioje visai vienuolyno bendruomenei pasakė kalbas. Mat, tuo metu koplyčioje vyko bendros vienuolių maldos.

Abu svečiai labai džiaugėsi, kad tokioje šventėje jie turėjo progos pirmą kartą aplankyti lietuvių pranciškonų vienuolyną, apie kurį jau buvo daug girdėję. Kardinolas paprasė sugiedoti lietuvišką giesmę Marijos garbei. Nuskambėjus Marija, Marija, kardinolas suteikė iškilmingą palaiminimą. Po to netikėti svečiai išvyko į viceprezidento rezidenciją.

LIETUVIŠKI RŪPINTOJĖLIAI PRIE ATLANTO FLORIDOJE

Lietuviškuose namuose dažnai matomi liaudies meisterio Vlodo Kulpavičiaus medžio drožinius — ant sienos pakabinatas koplytėlės su Aušros Vartų Marija, ant stalo pastatomas kryžius, koplytstulpis, mažas koplytėlės, pritvirtintas prie medžio šakos, rūpintojėlius. Šis meistras liepos 16 paminėjo 90 metų sukaktį.

Pagerbimas gimtadienio proga

Susidarė galimybės gimtadienio proga jį aplankyti ir pasveikinti. Jis gyvena Palm Beach Shores, Fla. Visai netoli nuo Juno Beach, kur buvau sustojęs. Taip liepos 16 ir nuvažiuojame į jo namus. Duris atidarė žmona Albina ir nustebo, ko čia atvykome. Ji buvo užmiršusi, kad šandien jos vyro Vlodo gimtadienis.

Greitai atsirado ir Vladas Kulpavičius, kurį gerai pažįstame iš tų laikų, kai jis gyveno Brooklyne ir tarnavo Balfo centrinėje raštinėje. Jam 90 metų. Koks gražus amžius! Jis žvalus, darbštus, puikios atminties. Sakėsi, šį pavasarį pergyvenęs keturias operacijas. Dabar jaučiasi gerai ir turi energijos drožinėti medį. Kai pavargsta, tuoj trumpai valandėlei prigula.

Jo pagerbimo pobūvis buvo liepos 12, šeštadienį. Iniciatyvos ėmėsi veiklusis Jonas Jakubauskas iš Juno Beach. Jis J. Joku-

baitienės namuose ir surengė pagerbimo pobūvį, į kurį atsilankė 26 asmenys.

Čia sukaktuvinišką pirmiausia pasveikino J. Jokubaitienė, šeiminkė. Paskui sveikinimo žodį tarė: J. Jakubauskas, LB Palm Beach apylinkės vicepirmininkas L. Staškūnas, E. Trečiokas, A. Pilypavičius, inž. S. Jameikis, Z. Strazdas, V. Šalčiūnas. Bendru raštu pasveikino sukaktuvinininko sūnūs, kurių yra keturi, Sukaktuvinininkas turi 11 anūkių, 7 proanūkus.

Rūpintojėlių dirbtuvėje

Atvykę į V. Kulpavičiaus namus, tuoj pastebėjome ant neaukšto stalo sudėta daug lietuviškų kryžių, koplytstulpių, rūpintojėlių, šv. Kazimierą. Tai jo darbai. Visi skoningai ir stilingai išdrožti, nulakuoti.

Tame kambaryje buvo ir kitų paveikslų — Česlovo Janušo žiemą, Jadvygos Paukštiešės. Įdomiausia gal būtų tai, kad jie turi Pablo Picasso originalą — piešinį tušu, pasirašytą, rodos, 1957 metų data. Paveikslas pirktas Vokietijoje.

Nuvedė ir į savo mažą dirbtuvėlę, kur jis per dieną triūsia. Dirbtuvėlėje pora stalų, įrankiai. Durys atidaromos į kiemą. Čia radome bent kelis rūpintojėlius pradėtus drožti.

Piešinio jis nedaro, taip drožia

Vladas ir Albina Kulpavičiai liepos 16 Palm Beach Shores, kai tą dieną Vladas šventė savo 90 metų sukaktį. Nuotr. A. Reivytenės

iš akies. todėl jo visi darbai, visi rūpintojėliai autentiški, intuityviai pergyventi. Drožia daugiausia su peiliukais, kaltais. Nusiskundė, kad dabar sunku gauti gerą įrankį, visur dažniausiai plienas per minkštas. Turi jis ir elektrinių piuklų, grąžtų, kad sau palengvintų ir pagreitintų darbą.

Šioje dirbtuvėje praleidžia dienų dienas. Norėjo Floridoje pailsėti, bet žmonės ir čia surado jį ir vis prašo padaryti tai koplytėlę, tai kryžių. Amerikoje jis yra padaręs apie 3500 įvairių medžio drožinių. Tai tikrai didelis skaičius.

Jautri forma

Kulpavičius labai jautriai apvaldė medį ir iš jo išgauna menišką ir techniškai atbaigtą formą. Ypač gražios yra jo koplytėlės su Aušros Vartų Marija. Ten daug ornamentikos, smulkių dalelių, bet viskas išpiauta ir išdrožta rūpestingai. Marijos veidas išskaptuotas jautriai ir dailiai.

Taip pat gražūs jo kryžiai, koplytstulpiai. Čia daugybė dalelių suklijuota, sulipdyta į vieną miniatūrinį kūrinį, kurį gali padėti ir ant lentynos, ant stalo, televizijos. Jis visada pasiliks savitas lietuviškas namų papuošalas.

Lietuvių liaudies meno knygoje randame įvairiausių šventųjų, nes tokia buvo to meto paklausa. Dabar tos įvairios pa-

(nukelta į 8 psl.)

Vladas Kulpavičius prie savo sukurtų kryžių ir statulėlių. Nuotrauka padaryta liepos 16, kai jis šventė 90 metų sukaktį. Nuotr. A. Reivytenės

— Dr. Stasys Bačkis, Lietuvos diplomatinio šefas ir Lietuvos atstovas Washingtone, po sunkios nelaimės ir ilgo gydymosi grįžo į atstovybę ir eina savo pareigas, nors dar turi eiti pas gydytojus ir vaikščioti pasiremdamas lazda.

— Prel. Audrys Bačkis, Vatikano valstybės subsektorius, buvo atvykęs iš Romos ir Washingtone praleido savo atostogas. Aplankė tėvelius, dalyvavo lietuvių dienoje Putname ir liepos 31 išvyko atgal į Vatikaną.

— Ateitininkų jubiliejinė stovykla Dainavoje vyks rugpjūčio 10 - 14. Ateitininkų nepaprastoji konferencija vyks Toronte rugpjūčio 15 - 17.

— Washingtono tautinėje Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje prieš 20 metų iškilmingai buvo pašventinta lietuvių koplyčia, skirta Šiluvos Marijos garbei. Tai sukaktis atžymėti rugsėjo 7, sekmadienį, 2 val. popiet prie didžiojo šventovės altoriaus iškilmingas mišias koncertuos vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po mišių bus procesija į Šiluvos koplyčią. 4 val. Monroe salėje, netoli šventovės, pabendrauvas.

— Algirdas Budrys Lietuvos filharmonijos direktorius, dėstęs klarnetą Vilniaus konservatorijoje, dalyvavo pasaulio geriausių klarnetistų suvažiavime Seattle, Wash. Rugpjūčio 3 jis atliko solo programą suvažiavimo uždaramajame koncerte. Suvažiavimui vadovavo William McCall, klarneto profesorius ir dekanas Washingtono universitete, Seattle, Wash.

— Los Angeles 1986 gegužės 24 - 25 įvykusiame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime buvo išrinkta nauja Sąjungos vyr. valdyba: pirm. dr. Leonas Kriauciūnas, vicepirmininkai Petras Buchas ir Vida Jonušienė, išdininke Ona Daškevičienė, sekretorė Eleonora Valiukienė, Vilties draugijos narių susirinkime išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. inž. Kazimieras Pocius, pirmasis vicepirmininkas Aleksas Laikūnas, vicepirmininkai inž. Jonas Jurkūnas ir Mečys Valiukėnas, sekretorius Antanas Juodvalkis. Revizijos komisija perrinkta ta pati: pirm. dr. Viktoras Stankus, nariai Anastazija Mackuvienė ir Stasys Anastauskas.

— A. a. prof. dr. Pranas Jucaitis, 89 metų amžiaus, buvęs ilgametis profesorius Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje ir Amerikoje, paskui chemijos institutų patarėjas, gyvenęs su savo svainiu prof. dr. Stasiu Jankausku Clevelande, mirė liepos 19. Buvo ateitininkas nuo gimnazijos laikų, priklausė, prie krikščionių demokratų, lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos.

— Ateitininkų nepaprastoji konferencijoje Toronte rugpjūčio 15 - 17 svarbų vaidmenį turės sukvietiti komisijų nariai. Komisijos ideologinio pasiruošimo, konstitucijos peržiūrėjimo, akademikų veiklos bei paskirties ir kūrybinės iniciatyvos ateitininkijai duos veikimo gaires. Konstitucijos peržiūrėjimo komisiją sudarys buvęs Ateitininkų federacijos vadas Juozas Laučka ir kiti komisijos nariai.

— Putnamo seselių rėmėjos Chicagoje rengia 25-tąją madų parodą Jaunimo Centre spalio 12.

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONE NR. 5 iš Niujorko	rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d. \$1,685.00
KELIONĖ NR. 7 iš Niujorko	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987 \$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandiosiniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb. VAZ 2107 — 4,470 rb. VAZ 2106 — 4,130 rb. VAZ 21003 — 3,900 rb. VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163 CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

SLA jubiliejiname seime kalba buvęs šios organizacijos sekretorius dr. Algirdas Budreckis iš Bostono. Toliau į dešinę sėdi — SLA prezidentas Povilas Dargis, dabartinė sekretorė Genovaitė Meiliūnienė. Nuotr. Ed. Šulaitis

CHICAGOJE PAMINĖTAS SLA ŠIMTMETIS

(atkelta iš 5 psl.)

“SLA darbai 100 metų bėgyje” skaitė žurn. Vytautas Kasniūnas.

Prelegentas 27 minutes užtrukusioje paskaitoje, jam būdingu nuosaikumu bei įžvalgumu, pristatė pirmuosius Amerikos lietuvių veikėjus dr. J. Šliūpą ir kitus, kurių dėka įsteigtas ir pats Susivienijimas. Paminėjo 1886 rugpjūčio 15 datą, kada Pasecko nuopelnu buvo įsteigtas Susivienijimas. Jis pažymėjo ir daugiau pavardžių — kun. Burbos, Bučinsko, adv. Bagdžiūno-Borden (Laisvės Varpo sumanytojo), Eufrozinos Mikužytės, Povilo Dargio ir kitų, kurie įvairiais laikais daug dirbo SLA naudai. Minėjo ir Laisvės statulos šimtmečio sukaktį, o taip pat ir “Vienybės Lietuvninkų” (dabartinės “Vienybės”) tokia pačia sukaktį, paminėdamas kad susilauksime šio laikraščio sukaktuvinio numerio.

Kalba, kuri buvo persunkta romanizmu bei nuoširdumu, buvo palydėta gausiais plojimai.

Pirmosios sesijos pabaigoje Alto vardu sveikino Teodoras Blinstrubas, o Lietuvos Vyčių c.v. vardu — Algirdas Brazis. Tas pats Brazis čia sugiedojo “Lietuva Brangi” ir “God Bless America”.

Pildomosios Tarybos narių pranešimai

Antrosios dienos abi sesijos buvo paskirtos Pildomosios Tarybos pranešimams, kurie buvo išspausdinti stambiame — 76 puslapius turinčiame Seimo Raportų ir Darbų leidinyje.

Prezidento Povilo Dargio pranešimą nutarta išsiaiškinti, bet ji p r i m t i taip kaip jis atspausdintas leidinyje. Viceprezidentas Aleksandras Čaplikas čia perskaitė savo pranešimą. Gana ilgas ir išsamus buvo sekretorės Genovaitės Meiliūnienės pranešimas, kuriame buvo užfiksuota daug statistinių duomenų skaitlinėmis. Iš jo paaiškėjo, kad Susivienijimo raštinė ir bendrai pati organizacija tvarkoma gerai, ką patvirtino ir JAV apdraudos

įstaigų tikrintojai.

Buvo perskaityti Izdo globėjų Kristinos Austin ir Josefinos Miller pranešimas. Vėliau seimo bėgyje buvo duoti ir “Tėvynės” redaktoriaus J. Valaičio ir įvairių pastoviųjų komisijų pranešimai.

SLA šimtmečio proga įvyko rašinių jaunimui tema “Susivienijimo atsiėkimai ir reikšmė Amerikos lietuviams” konkursas. Konkurso komisija paskelbė rezultatus. Paskirtos dvi pirmosios premijos (po 200 dol), kurios atiteko Laimai Šulaitytei-Day ir John Lapinskiui, o antroji premija — Aldonai Bobelytei. Visi trys rašiniai buvo seime perskaityti pažymint, jog jie bus atspausdinti poseininiam “Tėvynės” laikraščio numeryje.

Po pranešimų buvo nemaža diskusijų — paklausimų bei paaiškinimų. Diskusijoje stipriai pasireiškė Kęstutis Miklas iš New Yorko ir dr. Algirdas Budreckis iš Bostono.

Naujos Pildomosios Tarybos prisaikdinimas

Ketvirtadienį — paskutinįją seimo dieną, buvo prisaikdinta naujoji Pildomoji Taryba, kurioje tik vienas Paul Šukis iš Clevelando buvo naujai išrinktas, o visi kiti — perrinkti tie patys. Perskaičius balsavimo rezultatus, Teodoras Blinstrubas atliko prisaikdinimo ceremonijas.

Paskutinėje sesijoje buvo perskaitytos ir seimo rezoliucijos. Vienoje iš jų dėkojama prez. Reaganui už pasveikinimą, o kitose dviejose pasisakoma už Alto ir Balfo veiklos rėmimą.

Baigiant seimą išrinkta vieta kitam — 63-iam seimui. Jis įvyks

po trijų metų Clevelande. Uždaromąją kalbą pasakė Povilas Dargis, kuris pakvietė seimo pabaigai sugiedoti Lietuvos himną.

Seimui pasikeisdami pirmininkavo Povilas Dargis ir Aleksandras Čaplikas, sekretoriais buvo Vytautas Kasniūnas, Edvardas Šulaitis ir Jonas Stundžia.

Kiti seimo renginiai

Seimo proga įvyko eilė kitų renginių. Pirmadienio vakare Dariaus - Girėno salėje buvo delegatų susipažinimo pobūvis. Čia buvo vakarienė, pasižmonėjimas ir šokiai, kuriems grojo Ažuolas Stelmokas. Antradienio vakare Raimundas Lapas Essex viešbutyje parodė Motūžų susuktą filmą iš Nepriklausomos Lietuvos laikų o jaunas delegatas Jonas Stundžia iš Bostono apylinkių parodė skaidrių iš prieškarinės ir dabartinės Lietuvos, o taip pat ir SLA istorijos.

Trečiadienio vakare buvo iškilmingas banketas Martiniuke salėje, Evergreen Parke. Čia susirinko apie 400 svečių, kurie ne tik pavalgė, pašoko, bet taip pat išklusė eilę kalbų, bei solisto Algirdo Brazio dainavimą. Čia buvo pagerbtas ilgametis SLA pirmininkas Povilas Dargis, kuriam įteiktas grašus dail. J. Daugvilos padarytas medžio dirbiny.

Tiek seimo salėje, tiek pasilinksminimų vietose vyravo graži, lietuviška nuotaika, kaip ir tinka šimtmetį mininčiai organizacijai.

Ed. Šulaitis

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit

Aktyvas: 55 milijonai dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarios santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Šventojo Kazimiero Penkšimtis” — jubiliejinis leidinys su daugybe iliustracijų iš minėjamų Vatikane, Amerikoje ir kitose lietuvių kolonijose, 478 psl. Irišta į kietus viršelius. Redagavo B. Raugas. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridodamas 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

“Bridges” — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitančius asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitienė. Metinė numerata tik 7 dol. Užsakyms siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai, neskaitantiems draugams ir pažįstamiems.

Pranešant adresą pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

15 - 18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK IR Bostono.

10-15 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE
10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

13 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE
13DIENŲ —LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko: giminių iškviatimo dokumentus nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

Atvirukai ir laiškam popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™ 385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164

PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau “Lithuanian Cookery” už 8 dol. Persiuntimas-Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kaitaučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau “Lithuania 700 Years” už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FAVORITE LITHUANIAN RECIPES — Videokasetė su lietuviškų valgių receptais. Graži dovana draugėm amerikietėm. Kasetė spalvuota ir angliškai padaryta 1 1/2 - 2 val. ilgio. \$24.95 viena kasetė. Persiuntinimas (postage and handling) 2 dol. Siųskite čekius arba money orders “American Dream Video” vardu.

AMERICAN DREAM VIDEO
P. O. Box 82 DEPT. LR
JACKSONVILLE, AR 72076

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1986 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluščiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Apylinkės lapai
 Birželio mėnesį pradėtas leisti žiniaraštis "Apylinkės lapai" liepos mėnesį neišėjo dėl atostogų, kaip buvo skelbta iš anksto. Šiuo metu renkami jo prenumeratoriai. Šiuo reikalu parašyta ir išsiųsta daugybė laišku. Ligi šiol teatsiliepė 25 asmenys, kurie užsisakė tą žiniaraštį. O nuo prenumeratorių skaičiaus priklausys to naujagimio ateitis. Jei susidarys reikalingas prenumeratorių skaičius tai žiniaraštis bus leidžiamas

reguliariai kas mėnesį. O jei ne, tai teks jo leidimą sustabdyti. Jei prenumeratorių skaičius greitai nepakils, tai "Apylinkės lapai" išeis tik rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais. Tolimesiems jo numeriams nebus lėšų. Ligšiolinius prenumeratorius sudaro maždaug lygiomis vyresniosios, vidurinėsios ir jaunosios kartos atstovai. "Apylinkės lapų" mėtinė prenumerata — 11 dol. Prenumeratą, aukos ir visa kita medžiaga siunčiama adresu: Apylinkės lapai, P.O. Box 1081, Wrentham, MA. 02093.

Mirties aukos
 Mirtis teberetina vietos lietuvių eiles. Štai birželio 19 So. Bostone mirė Paulina Kalvai-

tenė, ilgametė Bostono A užtesniosios liuanistinės mokyklos mokytoja ir uoli skautų veikėja. Liepos 12 Lowellyje mirė Bruno Griauzdė, Aleksandro Griauzdės brolis. Liepos 23 Dorchesteryje mirė Kazys Šimėnas, kuris reiškėsi Amerikos Lietuvių Tarybos vietos skyriaus, LB Bostono apylinkės, KKV - s-gos Ramovės skyriaus, Šaulių ir Balfo veikloje, o taip pat rėmė lietuvių skautus.

Lietuvis — kandidatas į Bostono burmistro vietą

Juozas Casparas iš So. Bostono yra vienintelis lietuvis, kuris dalyvauja Bostono politiniame gyvenime. Jau antram terminui jis yra išrinktas nariu Bostono mokyklų komitete, kuriame gyvai reiškiasi, dažnai patekdamas į televiziją. Dabar jis jau apsisprendė būti kandidatu į Bostono miesto burmistro vietą. Taigi, ateinančiuose rinkimuose jam teks susigrumti su dabartiniu burmistru Raymond Flynn, kuris neabejotinai bus kandidatas a n t r a m terminui. Liepos 20 dienraštis The Boston Globe skyrė Focus paskelbė platų straipsnį a p i e Juozą Casperą, įsidėdamas jo nuotrauką ir nurodydamas eilę jo būdo bei veiklos savybių savotiškoje šviesoje. Nors tas straipsnis vietomis

prašovė pro šalį, bet vistiek jis sudarė Juozui Casperui plačią reklamą. Jame nurodyta, k a d Juozas Casper sėkmingai veda laidotuvių namus, dalyvauja lietuviškame gyvenime, lanko lietuvių parengimus, daugelį metų buvo išrenkamas So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos direktoriumi.

Amerikos laisvės ir Sovietų S-gos vergija

Brocktone leidžiamas dienraštis "Enterprise" skyrė "laisvės ir Sovietų S-gos vergija" paskelbė Laisvės Varpo angliškosios dalies talpininkės Birutės Duobaitės - Silvia rašinį "Salute to America, the beautiful". Tai tas pats rašinys, kuris buvo perduotas Laisvės Varpo liepos 6 d. programoje, minint JAV nepriklausomybės šventę. Tame rašinyje labai taikliai vaizdžiai ir įtikinančiai iškeliamas skirtumas tarp JAV laisvės ir Sovietų S-gos vergijos, užkartos taip pat Lietuvai. To rašinio paskelbimas — tai dar vienas įrodymas, kad įvairiomis progomis galima pakliūti į amerikiečių spaudą lietuviškais reikalais, tik reikia, kad būtų kam tuo rūpintis. Laisvės varpas stengiasi tuo reikalu išnaudoti kiekvieną progą.

Bostoniškiei Lietuvių Fonde Bostono ir apylinkės lietuvių

savo įnašais jungiasi į Lietuvių Fondą, kaip finansinę instituciją, kurioje jie išlieka gyvi net po mirties, nes to fondo pagrindinio kapitalo nuošimčiais remiamas ir ugdoma lietuviybė. Gegužės ir birželio mėnesiais Lietuvių Fondas gavo iš Felikso ir Marijos Mandeikių iš Cape Codo testa mentinį palikimą 20,000 dol. sumoje. Valterio Beržinsko iš Cape Codo į n a š a 1,000 dol. sumoje mirusios žmonos Otilijos atminimui, Juozo ir Anelės Januškevičių Cap-e Codo įnaša 200 dol. sumoje, Jadvygos Širvinskaitės iš Brocktono, Julijos Leščinskienės iš Dorchesterio ir Elžbietos Ribokienės iš Brocktono įnašus po 100 dol., iš viso, 21,500 dol. Lietuvių Fondo įgaliojimai yra Bostone — Petras Viščinis, o Cape Code — dr. Eduardas Jansonas. Jie ne tik priima įnašus, bet taip pat padeda sutvarkyti kitus reikalus, kurie įeina į Lietuvių Fondo veiklą.

Dariaus - Girėno skrydžio simbolika

Kasmet minėdamas Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą sukaktį, Laisvės Varpas vis iškelia naujus to skrydžio aspektus. Šiemet liepos 6 d. programoje buvo

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dežutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Reikalinga ir pritinka — Paskaityti Darbininką.

kreipiamas klausytojų dėmesys į Dariaus - Girėno skrydžio ir jų palikto testamento simboliką. Programos vedėjas Petras Viščinis savo kalboje pabrėžė, kad tiek tragiškas skrydis, tiek paliktas testamentas sudaro raginimą lietuviams atlikti tuos uždavinius, kurie kiekvienu metu iškyla prieš lietuvių tautą. Šiandien nėra reikalo organizuoti tokių skrydžių per Atlantą, kokių prieš 53-jus metus Darius-Girėnas išskėlė aukštai Lietuvos vardu pasaulio akyse, bet yra kitų uždavinių, kuriuos būtina atlikti Lietuvos labui. Tai tikroji Dariaus - Girėno skrydžio ir testamento simbolika.

RENGINIAI

Spalio 5, sekmadienį, 3 val. popiet su etnografiniu ansambliu "Sodauto". Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

Spalio 19 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. įvyks Laisvės Varpo rudens koncertas. Tai bus jau 54-tas tos rūšies Laisvės Varpo renginys.

Lapkričio 8, 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass., Balfo 72 skyriaus metinis pobūvis.

Lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet audinių paroda. Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Ferragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268 - 2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A.A.

ONAI ŽUKAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, sūnui aktoriumi Vitaliui ir jo šeimai reikiame nuoširdžią užuojautą.

H. E. Andruska

A. A.

ONAI ŽUKAUSKIENEI

mirus Lietuvoje, jos sūnui Vitaliui ir jo šeimai gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

J. P. Bagdai
 L. Jankauskienė
 I. Bogumirskienė

PADEKA

VYTAUTUI PRAPUOLENIUI

Worcester, Masss., mirus, ta proga giminės, draugai ir pažįstami pareiškė mūsų šeimai užuojautas per laiškus, užprašė mišias, dalyvavo laidotuvėse ir padėjo kituose reikaluose.

Dabar už visa tai nuoširdžiai dėkojame. Taip pat dėkojame parapijos kunigams ir laidotuvių direktoriui.

Stasys Prapuolenis su šeima

Šių metų birželio mėn. 11 po sunkios ligos mirė mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis

A.A.

DR. ANTANAS V. SNIŠKA

Nuoširdžiai dėkojame mūsų mielam vysk. P. Baltakiui, OFM, už atlaikytas mišias užsienyje, mūsų senam bičiuliui klebonui kun. Jonui Pakalniškiui už ligonio lankymą namuose, maldas šermentinėje.

Dėkojame gerbiamiems kunigams, atlaikiusiems Mišias ir palydėjusiems Velionį į paskutinę poilsio vietą.

Ačiū Tėvams pranciškonams už užuojautas. Didelis ačiū mielam draugui inž. V. Alksniniui už giedojimą Mišių metu.

Mūsų gili padėka visiems, visiems draugams, pažįstamiems ir pacientams, lankiusiems Velionį jo ligos metu, taip gausiai atsilankiusiems į paskutinį atsisveikinimą, į bažnyčią ir palydėjusiems Velionį į kapus, išreiškusiems mūsų Branglausiam taip daug meilės ir paguodos.

Dėkojame už užprašytas Mišias, Darbininko laikraščiu už informaciją ir visus skelbimus, Laisvės Žiburio radijui už informacijos skelbimą.

Dėkojame už gėles, aukas Kultūros Židiniui, Tautos Fondui ir American Cancer Society.

Dėkojame už mums pareiktas užuojautas žodžiu, raštu mūsų sunkiose dienose. Didellame liūdesy likę:

Žmona Janina Snieškienė
 sūnūs Kazimieras ir Vytautas
 jų šeimos ir giminės

MIRĖ ARCH. A. GUDELIS

Liepos 8 po sunkos ligos mirė architektas Algis Gudelis, 51 metų, gyvenęs su šeima Wykoff, N.J. Palaidotas liepos 11 iš Šv. Kazimiero bažnyčios Patersone, N.J., Cypress Hills kapinėse, Brooklyne. Nulūdime liko žmona Rūta Žukaitė - Gudelienė, sūnus Marius ir dukra Lina.

Velionis buvo gimęs 1935 gruodžio 12 Lietuvoje. Karo metu su tėvais pasitraukė į Vokietiją, iš ten atvyko į Ameriką, apsigyveno Brooklyne. Jo tėvas pasižymėjo kaip geras ir išradingas meistras — stalius.

Algis architektūros studijas baigė Rensselaer Polytechnic institute Troy, N.Y. Baigė 1960 m. Paskui dvejus metus tarnavo Amerikos kariuomenėje, kariuomenės ryšių dalinyje Alaskoje.

Iš kariuomenės grįžęs dirbo įvairiose architektūros bendrovėse, atliko įvairius užsakymus, suplanavo ir pravedė statybas. Nuo 1983 metų buvo vyriausias architektas ir darbų vadovas Schumacher and Forelle, Inc., statybo bendrovėje ir dirbo Great Neck, N.Y. Buvo vedęs

Architektas Algis Gudelis

Rūtą Žukaitę, kurios motina Aleksandra Žukauskienė gyvena Woodhavene, N.Y. Dar tebera gyva ir velionio architekto motina ir gyvena sūnaus namuose.

Velionis susirgo staiga. Gegužės mėnesį jam buvo padaryta operacija. Po to visą laiką liga blogėjo ir didėjo.

A.A.

PRANUI SALPUKUI,

buvusiam Great Necko lietuvių vyrų choro nariui, mirus, sūnui Aguiui ir šeimai, sesutei Juozei Ciplickienei gilia užuojautą reiškia

Eufemija Cibienė ir
 Vaclovas Butkys

Brangiai Žmonai, Motinai ir Močiutei

A.A.

MONIKAI DULIENEI

mirus, vyrą Kazį, visą šeimą ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Kibirškščiai ir
 Vilgaliai

A.A.

ADUI AIDUKUI

mirus, žmoną Juzę, Antaną Aiduką su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Liusė ir Stasys Mikniai,
 Angelė ir Laima su šeima,
 Kristina Senulienė,
 Sigutė ir Mindaugas.

BANK-BY-MAIL
 Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų sluntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisdėda ir užtikrintus procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Liepos 21	— 1348.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Rugpjūčio 14	— 1555.00	Spalio 1	— 1538.00
		Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai. Registracijos, informacijos reikalu skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
 393 West Broadway, P.O. Box 116
 South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS IR ALBINA RUDŽIUNAS Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija... (718) 827-1352
Adminstr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Prel. Algimantas Bartkus, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, yra atvykęs atostogų pas savo mamytę ir seserį Nijolę Baltrulionienę, kurie gyvena Jamaica, N.Y.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje rugpjūčio 3, sekmadienį, buvo iškilmingos pamaldos. Sumą koncelebravo net 5 kunigai: prel. Algimantas Bartkus, prel. Kazimieras Dobrovolskis, kun. kleb. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas, kun. Vytautas Pikturna.

Tautos sukilimo 45 metų sukaktis bus paminėta rugsėjo 28 Kultūros Židinyje. Kalbės 1941 metų sukilimo aktyvūs dalyviai: dr. Adolfas Damašis ir pulk. J. Vėbra. Meninę programą dalį atliks Perkūno choras ir New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės.

Apreiškimo parapijos piknikas buvo rugpjūčio 3 tradiciniame Plattdeutsche Parke. Atsilankė apie 200 žmonių. Buvo puikus oras, gera nuotaika, gera šokių muzika. Grojo brolių Kezių orkestras. Daug gyvumo įnešė įvairūs žaidimai, kuriuos pravedė vargonininkas Viktoras Ralys. Spalvingai praėjo ir visi laimėjimų traukimai. Viskas baigėsi apie 9 v.v.

Maironio lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 6, šeštadienį, įprastinėje vietoje, Holy Child Jesus parapijos mokykloje, kuri yra 111 St. ir 85 Rd. kampas, Richmond Hill. Visi vaikai laukiami, visi tėvai prašomi leisti savo vaikus į šią aukštą lygį o lituanistinę Maironio vardo mokyklą.

Prel. Jonas Scharnus, Rutherford, N.J., atsilygindamas už metinę Darbininko prenumeratą, spaudos reikalui stiprinti atsiuntė 70 dol. Labai aciu už mūsų spaudos palaikymą.

S. Šergelienė, Weston, Ont., Kanadoje, nors ir labai nereguliariai gaudama Darbininką dėl pašto blogo patarnavimo, atsiųsdama Darbininko metinę prenumeratą, pridėjo dar 100 dolerių. Dosniai spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

B. ir A. Reventai, Gulfport, Fla., nors abu rimtai sirgėja, bet nepamiršta spaudos reikalų. Paskutiniu laiku Darbininkui pagerinti atsiuntė 50 dol. Geradariam nuoširdus aciu.

J. Žukas, Pt. Washington, N.Y., su metine Darbininko prenumerata atsiuntė ir 40 dol. auką. Nuoširdus aciu.

Lietuvių Enciklopedijos papildomas 37 tomas gaunamas Darbininko administracijoje. Tomas turi per 680 psl. Kaina 35 dol., persiuntimo išlaidom pridėti dar 2 dol. Rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Išnuomojamas mažas kambarys su baldais Woodhavene, prie parko, skambinti po 5 v. p. p. 718 847 - 7306.

Nemokamai duodamas 5 kambarių butas gražiam Flemingtono, N.J., miestely, netoli New Yorko, moteriai arba vyresnio amžiaus porai už sveikos vyresnio amžiaus moters ir namo priežiūrą. Dėl smulkmenų skambinti Danai Svetakieni dienomis metu 718 642 - 2100, o vakare 718 779 - 4464.

A. a. Onai Žukauskienei mirus Lietuvoje, vietoje užuojautų spaudoje jos sūnui aktoriumi Vitaliui Žukauskui ir jo šeimai Izabelė Kumpikienė ir jos dukra dr. Giedrė Kumpikaitė skiria 50 dol. auką Kultūros Židiniui.

Iš Floridos atvyko Aldona Krulikiene, Vladas ir Albina Balsiai pasisvečiuoti pas savo vaikus, taip pat lanko ir savo bičiulius. Anksčiau jie yra gyvenę New Yorke.

Janina Gerdvilienė, gyvenanti St. Petersburg Beach, Fla., buvo atvykusi aplankyti savo dukros Violetos. Ta pačia proga aplankė eilę bičiulių. Į Floridą išvyko šios savaitės gale.

Mirus a. a. Onai Žukauskienei Lietuvoje, vietoje užuojautos spaudoje jos sūnui Vitaliui Žukauskui, Vera ir dail. Česlovas Janušai Kultūros Židiniui skiria -100 dol. auką. Kultūros Židinio administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Pauliaus Jurkaus kūrybos šventė rengiama rugsėjo 13 - 14 Kultūros Židinyje. Ta proga bus jo tapos darbų apžvalginė paroda, bus išstatyti ir jo piešti knygų viršeliai. Taip pat bus ir jo naujos knygos "Kai Vilniaus liepos žydi" sutikimas. Į šventę atvyksta poetas Bernardas Brazdžionis, kuris kalbės apie P. Jurkaus kūrybą. Šventę rengia specialus komitetas, kuriam pirmininkauja Romas Kezys.

Prel. Kazimieras Dobrovolskis, lietuviškos Šv. Kazimiero kolegijos ūkio administratorius prie Romos, pereitą savaitę atvyko į New Yorką ir sustojo Manhattan. Rugpjūčio 3 jis dalyvavo pamaldose Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kur 5 kunigai koncelebravo mišias. Po mišių klebonijoje buvo vaišės ir buvo prisiminta parel. K. Dobrovolskis Amerikoje pabus kurį laiką. Waterbury jis turi savo seserį, pas ją ir vyksta atostogauti.

Apreiškimo parapijos remonto—atnaujinimo fondas nuolat auga. Rugpjūčio 1 fondas jau turėjo per 77,000 dol. Bažnyčios atnaujinimo — remonto darbai vykdomi visu tempu.

Ieškoma pirkti nepriklausomos Lietuvos banknotų, monetų, akcijų, žyminių ženklų, pašto ženklų, čekių, vekselių, nekilmojamo turto aktų ir kitų vertybių dokumentų. Turintieji ir norintieji parduoti prašomi rašyti nurodant objektą ir kainą šiuo adresu: Edas A. Babušis, Babušis, Sydor & Senescy, Architects, 750 8th Ave., 602-B, New York, N.Y. 10036. Tel. 212 302 - 1870.

Jonas Juodis, mokesčių formų pildytojas, draudimo brokeris, gyvenęs 10 metų su viršum Germantown, N.Y., persikėlė nuolatiniam apsigyvenimui į Floridą. Jis sveikina savo bičiulius ir klientus iš savo naujos gyvenvietės, linkėdamas visiems geros sveikatos ir sėkmės. Jis ir ateityje padės savo klientams mokesčių reikaluose. Jo dabartinis adresas: 195 W. Seymeria Dr., Beverly Hills, Fla. 32665.

LIETUVIŠKI RŪPINTOJĖLIAI PRIE ATLANTO FLORIDOJE

(atkelta iš 5 psl.)

klausos (šv. Florijono, šv. Izidoriaus artojo) jau nebėra, ir Kulpaivičius daro tik minėtus siužetus: rūpintojėlius, Aušros Vartų Marijos koplytėles, įvairius kryžius, Šv. Kazimiero jubiliejiniams metais pamėgo ir šv. Kazimiero statulėlę.

Didelio gyvenimo nuotrupos

Sukakatuvininkas Vladas Kulpaivičius gimė 1896 liepos 16 Rukštonių kaime Šimonių valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Šeimoje buvo 4 vaikai. Jis buvo vyriausias. Lietuviškai skaityti išmoko prie ratelio, baigė Šimonių dviklasę mokyklą. Išlaikęs 4 klasių egzaminus, buvo gavęs stipendiją ir toliau mokėsi Rusijoje. Pirmojo Pasaulinio karo metu buvo mobilizuotas; baigęs karo mokyklą, buvo karininku, pulko vado adjutantu.

Į Lietuvą grįžo 1918, savanoriu stoji į Lietuvos kariuomenę. 1920 jau buvo paskirtas Baisiagalos pradžios mokyklų mokytoju — vedėju. Tais metais jis ir vedė Albina Malinauskaitė. 1932 išrinktas Šetos viršaičiu. Juo buvo iki 1939, vėliau tarnavo Kėdainių apskrities valdyboje.

Baisiagaloje jo mokiniais buvo rašytojas Jurgis Jankus, poetas agronomas Balys Gaidžiūnas, New Yorke gyvenęs visuomenininkas Vincas Padvarietis.

Lietuvių šeimos tradicija. kun. St. Ylos parašyta knyga, ėjo su dideliu pasisekimu. Dabar išleista antroji laida. Knyga gausiai iliustruota, iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Knyga gaunama ir Darbininko administracijoje, su persiuntimu — 22 dol. Kreiptis į Darbininko administraciją — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

"Bridges", Lithuanian-American News Journal, birželio nr. 6 išėjo iš spaudos. Šiame numeryje duodama ištrauka J. Javio knygos, pasikalbėjimas su N. Nelsiene, Balio Sruogos ir vysk. M. Valančiaus vertimų ištrauka, A. Čižausko Lietuvos istorijos tęsinys. Laikraštį redaguoja Demie Jonaitis, administruoja kun. P. Baniūnas, OFM, ir E. Vaičiulis.

PAMINĖTAS DARIAUS IR GIRĖNO ŽYGIS

Dariaus ir Girėno skridimas per Atlantą ir tragiškas jų žuvmis Vokietijoje buvo paminėtas liepos 19, šeštadienį, 3 v. popiet prie lakūnų paminklo Lituanica Square, Union Ave., Brooklyne. Jau eilę metų, kaip minėjimą rengia paminklo statymo komitetas ir Darbininkų Draugijos 7 kuopa. Ir statymo komitetui ir septintai kuopai pirmininkauja Bronė Spūdienė. Ji ir pasitūpindavo visa programą. Jai talkindavo Jonas Valaitis, kuris dažniausiai ir pravedavo programą.

Šiemet abu, ir Bronė Spūdienė ir Jonas Valaitis susirgo, bet minėjimas jau buvo su-

AUTOBUSAS Į PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENĄ

Pensylvanijos lietuvių diena šiemet įvyksta rugpjūčio 17, sekmadienį, Rocky Glen parke — Moosic, Pa. Autobusas iš Kultūros Židinio kiemo išvyksta rugpjūčio 17 d. 8 v.r., sustoja ties Shalins Funeral Home Woodhavene.

Kaina su jėgimu į pikniką — 20 dol. Teirautis pas Marytę Šalinskiene, tel. 718 296 - 2244 arba, Darbininko administracijoje, tel. 718 827 - 1351.

1944 su karo audrų banga pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją, pokario metais gyveno Eichstaetto stovykloje, mokytojavo lietuvių gimnazijoje, vadovavo "Tautodailės" grupei, kuri dirbo visokius rankdarbius.

Į Ameriką atvyko 1949 ir apsigyveno Brooklyne. Čia dirbo Balfo centrinėje įstaigoje. Į pensiją išėjo 1962 metais. Tada dar labiau atsidėjo savo drožinėjimams. Tada jis padarė eilę lietuviškų kanklių, kurios turi gražų toną. Tos kanklės papuoštos lietuviškais ornamentais. Į Floridą išsikėlė 1974 metais.

Palinkėjome sukakatuvininkui kuo geriausios sveikatos, sėkmės kūrybiniame medžio drožimo darbe. Palinkėjome ir jo žmonai Albina kuo geriausios sveikatos. Kai ten sėdėjome prie stalo, netoliese ant sienos kabėjo įrėmintas raštas, kad jie esą seniausieji vedusių porą. Jie susituokė prieš 66 metus.

Abu ir išlydėjo į karštą saulėtą kiemėlį, kur pilna žydinčių gėlių, kur gyvatvorės gražiai apkarpytos. Ir čia žydi gyvenimas. Liepė pasveikinti visus New Yorko lietuvius. Jiedu mosavo rankom, kai mašina ritosi iš kiemo.

Sukakatuvininko tėvas gyveno 105 metus. Ir jam palinkėjome būti darbingu ir gyventi dar daug daug metų, peržengti net šimto metų sukaktį. (p.j.)

NAUJA RELIGINĖ KNYGA

Leidykla "Krikščionis gyvenime" išleido naują veikalą — "Raktiniai klausimai apie Kristų — Naujojo Testamento atsakymai". Knygos autorius Joseph A. Fitzmayer, SJ, iš anglų kalbos vertė Jurgis Strazdas, kalbą tikrino Petras Balčiūnas, tituliniam puslapyje Rūpintojėlių nupiešė Paulius Jurkus. Išleidimo ir knygos sutvarkymo reikalais daug rūpinosi prof. kun. Antanas Rubšys. Išleista kun. Jono Krivicko lėšomis, spaudos darbus atliko N. Pr. Marijos seserys Putname, 199 puslapiai, įrišta į kietus viršelius. Knygos kaina 6 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

BAIGĖ AUKŠTESNIAJĄ MOKYKLĄ

Vaiva Vakarė Ulėnaitė šiemet baigė Half Hollow Hills aukštesniąją mokyklą (HS) su labai gerais pažymiais. Per trejus metus pasižymėjo meno srityje ir už tai gavo aukso medalį. Jos meno darbai buvo išstatyti įvairiose mokyklose ir Dix Hills bibliotekoje. Ji buvo pagrindinė dekoratorė "senioro" klasės palaidinukės emblemos ir kita.

Ji yra priimta į Rhode Island School of Design, Providence.

A. Rapalavičius iš Sarasota, Fla., spaudos palaikymui paaukojo 100 dol. Dosniam geradariui nuoširdžiai dėkojame.

A. a. dr. Antanui Šnieškai, brangiam mūsų draugui, mirus, reiškiamė užuojautą velionio šeimai ir skiriame auką: Maironio lituanistinei mokyklai 100 dol., Darbininko laikraščiui 50 dol. — Dr. Viktorija O. Bernier ir dukra Aina.

Juozo Audėno knyga "Lietuvos valstiečiai liaudininkai" išspausdinta pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Įrišta į kietus viršelius, turi 307 psl., iliustruota. Knygą redagavo D. Dundulis, kalbą taisė L. Žitkevičius. Autorius yra miręs 1982 spalio 10 d. Knygos redagavimą ir tvarkymą buvo pradėjęs pats velionis. Išleidimu rūpinosi velionio žmona Olga, duktė Daiva Audėnaitė - Banaitienė ir žentas Sigitas Banaitis. Knyga pasirodė liepos mėnesio pradžioje.

CLIFTON, N.J.

Džiugi šeimos šventė

Besibaigiant pavasariui, dažna šeima susilaukia eilę metų puoselėto džiaugsmo, jų vaikų mokslo baigimo. Tokį nekasdieninį džiaugsmą patyrė ir čia gyvenantieji Ema ir Antanas Gražuliai, jų vienaturtei dukrai Ritai užbaigus pirmąjį jos studijų etapą ir birželio 1 įsigijus Fairleigh Dickinson universitete biologijos mokslo bakalauratą. Rita yra pasiryžus studijuoti toliau ir pasiekti dantų gydymo mokslų doktoratą ir yra jau priimta į New Jersey medicinos ir odontologijos universitetą.

1982 m. užbaigusi aukštesniąją mokyklą Cliftone, Rita buvo priimta į Fairleigh Dickinson universitetą, kur studijavo biologijos mokslus. Studijuodama ji priklausė prie universiteto radijo stoties, biologijos ir jūrų biologijos draugijų valdybų ir visą laiką buvo dekanu pasižymėjusiųjų studentų sąrašuose.

Reikia pabrėžti, kad Rita niekada nebuvo nutrūkusį ir nuo lietuviško gyvenimo. Ji baigė lituanistinę dr. Vinco Kudirkos mokyklą Elizabete, priklausė prie čia veikiančios lietuvių skaučių draugovės, o nuo aukštesniosios mokyklos lankymo pradžios ir prie LB apygardos globojamos tautinių šokių grupės "Liepsna". Be to, Ritą kasmet galėdavai sutikti tautiniais drabužiais pasipuošusią, N.J. gubernatoriui pasirašant Vasario 16 šventės proga proklamaciją ar atstovaujant lietuviams kasmet čia rengiamuose etninių grupių festivaliuose Liberty State Park.

Ji visą laiką buvo rūpestinga tautinių šokių pamokų lankytoja ir šoko ne tik lietuvių tautinių šokių šventėse, bet dalyvavo ir visuose kituose grupės pasirodymuose lietuvių, amerikiečių ar kitų tautybių ruošiamuose renginiuose.

Rita taip pat priklauso ir prie Lietuvos vyčių 29 kuopos Newark ir uoliai talkina visuose šios kuopos darbuose.

Šia švente pasidžiaugti birželio 21 j šeimos sodybą buvo sukviesta nemažas Ritos artime-

R.I. Ten nuo rudens pradės studijuoti pritaikomąjį meną.

Ji yra dukra Nijolės ir dr. Jono Ulėnų. Nijolė Ulėnienė yra pianistė, muzikos mokytoja, taip pat mokytoja ir Maironio šeštadieninėje mokykloje, kur iš vaikų yra sudariusį mokyklos chorelį. Dr. Jonas Ulėnas yra inžinierius, kompiuterių specialistas. Jo dėka Lietuvių Religinėje Šalpoje įtaisytas kompiuteris su lietuviškais rašmenimis. Jų dukra Vaiva taip pat yra baigusi Maironio lituanistinę mokyklą, skambina pianinu, reiškiasi lietuvių skautų organizacijoje (p. j.)

Vaiva Vakarė Ulėnaitė, baigusi aukštesniąją mokyklą, pradeda studijuoti pritaikomąjį meną.

Rita Gražulytė, baigusi Fairleigh Dickinson mokyklą.

sniųjų draugų ir draugų ir jos tėvelių artimųjų būrys. Prie ištaigiai paruoštų valgių ir įvairių gėrimų buvo praleista keletas malonių valandų, kurių metu Ritai buvo palinkėta pasiekti jos užsibrėžtą tikslą — įsigyti odontologijos mokslų doktoratą.

K. J.

Aukos Apreiškimo p-jos bažnyčios atnaujinimo fondui

